

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI

COMITETUL EXECUTIV

HOTĂRÂREA Nr. 329

din 19 decembrie 2024

Pentru aprobarea, modificarea și abrogarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei (privind cerința de acoperire a necesarului de lichiditate și cerința de finanțare stabilă)

În temeiul art.44 lit.a) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.297-300, art.544), cu modificările ulterioare, art.76, 84 și 91 alin.(1) din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.434-439, art.727), cu modificările ulterioare și în scopul transpunerii:

– art. 1 lit. (c); art. 411 (pct. 1 lit.(a), (b), (d), (e)-(h), (j); 2 - 5; 8 - 17); art. 412 alin. (1) și (2); art. 413 alin. (1), (3) și (4); art. 414; art. 415 alin. (1), (2) și (3) lit. (a) și (b); art. 428a; art. 428b; art. 428c; art. 428d; art. 428e; art. 428f alin. (1) și (2); art. 428h alin. (1); art. 428i; art. 428j; art. 428k; art. 428l; art. 428m; art. 428n; art. 428o; art. 428p; art. 428q; art. 428r; art. 428s; art. 428u; art. 428v; art. 428x; art. 428y; art. 428ad; art. 428ae; art. 428af; art. 428ag; art. 428ah din Regulamentul nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și firmele de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 176 din 27 iunie 2013, CELEX: 32013R0575, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (UE) 2019/876 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2019;

– art. 2 alin. (2) și (3) lit. (a) – (c) și (e); art. 3 (pct. 6); art. 4 alin. (1)-(5); art.5; art.6; art. 7; art.8; art.9; art. 10 alin. (1) lit. (a)- (d) și alin.(2); art.11, art.12 alin.(1) lit.(b) și (c), alin.(2) lit.(b) și (c); art. 15 alin.(1) lit.(b), alin(2) lit.(a) , (b), (d) și (h); alin. (3), alin. (4) prima teză, lit.(a) și ultima teză, alin.(5); art. 17 alin.(1) lit.(a) și (c), alin. (2)-(4); art.18; art.19 alin.(1) și (2); art.20; art. 21; art. 22; art. 23 alin. (1) și (2); art.24 alin.(1)-(3); art.25; art.26; art.27 alin.(1), (2), (4)-(6); art. 28; art.29 alin.(1); art. 30 alin. (1) - (7), (12); art.31 alin.(1)-(5), (8); art. 31a; art. 32; art.33; art.34 alin.(1); art.39; Anexa I și Anexa II din Regulamentul delegat (UE) 2015/61 al Comisiei din 10 octombrie 2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cerința de acoperire a necesarului de lichiditate pentru instituțiile de credit, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 11 din 17 ianuarie 2015, CELEX: 32015R0061, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul delegat (UE) 2018/1620 al Comisiei din 13 iulie 2018;

– Regulamentului delegat (UE) 2017/208 al Comisiei din 31 octombrie 2016 de completare a Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului cu privire la standarde tehnice de reglementare pentru ieșirile de lichidități suplimentare care corespund nevoilor de garanții reale rezultate din impactul unui scenariu de piață negativ asupra tranzacțiilor cu instrumente financiare derivate ale unei instituții, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 33 din 8 februarie 2017, CELEX: 32017R0208,

Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind lichiditatea, conform anexei.

2. Se abrogă Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.44/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind cerințele de lichiditate pentru bănci (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr.87-93, art.317), înregistrată la Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu nr.1543/2020.

3. Se abrogă Regulamentul cu privire la lichiditatea băncii, aprobat de Consiliul de Administrație al Băncii Naționale a Moldovei, proces-verbal nr.28 din 08.08.1997 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1997, nr.64-65, art.105).

4. Regulamentul cu privire la cerințele de publicare a informațiilor de către bănci, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.158/2020 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr.188-192, art.667), înregistrat la Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu nr.1581/2020, se modifică după cum urmează:

- 1) La punctul 25:
 - a) subpunct 2) litera d) va avea următorul cuprins:
„d) indicatorii aferenți lichidității;”
 - b) subpunctul 5) se abrogă.
- 2) În anexa nr.1 în tabel:
 - a) denumirea coloanei 1 va avea următorul cuprins: „luna gestionară /trimestrul gestionar”;
 - b) denumirea coloanei 2 va avea următorul cuprins: „luna precedentă celei gestionare /trimestrul precedent celui gestionar”;
 - c) rândurile 4.1-4.11 se exclud.
 - d) după rândul 4 se introduc următoarele rânduri:

4.1 ¹	Indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate 14 ¹					
4.1.1 ¹	Totalul activelor lichide cu un nivel ridicat de calitate (HQLA) (valoarea ponderată – medie)	mil.lei				
4.1.2 ¹	Ieșiri de numerar – Valoare ponderată totală	mil.lei				
4.1.3 ¹	Intrări de numerar – Valoare ponderată totală	mil.lei				
4.1.4 ¹	Ieșiri de numerar nete totale (valoare ajustată)	mil.lei				
4.1.5 ¹	Indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate (LCR)	%				
4.2 ¹	Indicatorul de finanțare stabilă netă 14 ²					
4.2.1 ¹	Finanțarea stabilă disponibilă totală	mil.lei				
4.2.2 ¹	Finanțarea stabilă necesară totală	mil.lei				
4.2.3 ¹	Indicatorul de finanțare stabilă netă (NSFR)	%				

- 3) În compartimentul „Modalitatea de calculare a anumitor indicatori”:
 - a) Punctele 14, 15 și 16 se abrogă;
 - b) Punctul 14¹ va avea următorul cuprins:
„14¹. Indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate se calculează conform Regulamentului privind lichiditatea, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.329/2024”;
 - c) Se completează cu punctul 14² cu următorul cuprins:
„14². Indicatorul de finanțare stabilă netă se calculează conform Regulamentului privind lichiditatea, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.329/2024.

5. În pct.6 subpct.3 din anexa nr.4 la Regulamentul privind cadrul de administrare a activității băncilor, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.322/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr.1-5, art.56), înregistrat la Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu nr.1400/2018, textul „Regulamentului privind cerințele de acoperire a necesarului de lichiditate pentru bănci, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.44/2020” se substituie cu textul „Regulamentului privind lichiditatea, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.329/2024”.

6. Pct.5 subpct.3) din Regulamentul cu privire la supravegherea pe bază consolidată a băncilor, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.101/2020 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr.118-123, art.463), după textul „art.76 alin.(2)” se completează cu textul „și (3)”.

7. Prezenta hotărâre intră în vigoare la 1 iulie 2025, cu excepția pct.3 care intră în vigoare la 1 ianuarie 2026.

**Președintele
Comitetului executiv**

Anca-Dana DRAGU

**Chișinău, 19 decembrie 2024.
Nr. 329.**

Anexă
la Hotărârea Comitetului executiv
al Băncii Naționale a Moldovei
nr. 329 din 19 decembrie 2024

REGULAMENT PRIVIND LICHIDITATEA

Prezentul regulament transpune:

– art. 1 lit. (c); art. 411 (pct. 1 lit.(a), (b), (d), (e)-(h), (j); 2 - 5; 8 - 17); art. 412 alin. (1) și (2); art. 413 alin. (1), (3) și (4); art. 414; art. 415 alin. (1), (2) și (3), lit. (a) și (b); art. 428a; art. 428b; art. 428c; art. 428d; art. 428e; art. 428f alin. (1) și (2); art. 428h alin. (1); art. 428i; art. 428j; art. 428k; art. 428l; art. 428m; art. 428n; art. 428o; art. 428p; art. 428q; art. 428r; art. 428s; art. 428u; art. 428v; art. 428x; art. 428y; art. 428ad; art. 428ae; art. 428af; art. 428ag; art. 428ah din Regulamentul nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și firmele de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 176 din 27 iunie 2013, CELEX: 32013R0575, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (UE) 2019/876 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2019;

– art. 2 alin. (2) și (3) lit. (a) – (c) și (e); art. 3 (pct. 6); art. 4 alin. (1)-(5); art.5; art.6; art. 7; art.8; art.9; art. 10 alin. (1) lit. (a)- (d) și alin.(2); art.11 art.12 alin.(1) lit.(b) și (c), alin.(2) lit.(b) și (c); art. 15 alin.(1) lit.(b), alin.(2) lit.(a) , (b), (d) și (h); alin. (3), alin. (4) prima teză, lit.(a) și ultima

teză, alin.(5); art. 17 alin.(1) lit.(a) și (c), alin. (2)-(4); art.18; art.19 alin.(1) și (2); art.20; art. 21; art. 22; art. 23 alin. (1) și (2); art.24 alin.(1)-(3); art.25; art.26; art.27 alin.(1), (2), (4)-(6); art. 28; art.29 alin.(1); art. 30 alin. (1) - (7), (12); art.31 alin.(1)-(5), (8); art. 31a; art. 32; art.33; art.34 alin.(1); art.39; Anexa I și Anexa II din Regulamentul delegat (UE) 2015/61 al Comisiei din 10 octombrie 2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cerința de acoperire a necesarului de lichiditate pentru instituțiile de credit, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 11 din 17 ianuarie 2015, CELEX: 32015R0061, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul delegat (UE) 2018/1620 al Comisiei din 13 iulie 2018;

– Regulamentului delegat (UE) 2017/208 al Comisiei din 31 octombrie 2016 de completare a Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului cu privire la standarde tehnice de reglementare pentru ieșirile de lichidități suplimentare care corespund nevoilor de garanții reale rezultate din impactul unui scenariu de piață negativ asupra tranzacțiilor cu instrumente financiare derivate ale unei instituții, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 33 din 8 februarie 2017, CELEX: 32017R0208,

TITLUL I DISPOZIȚII GENERALE

Capitolul I. Aplicarea cerințelor de lichiditate

1. Prezentul regulament stabilește reguli pe care trebuie să le îndeplinească băncile persoane juridice din Republica Moldova, precum și sucursalele din Republica Moldova ale băncilor din alte state (în continuare – „bănci”) în scopul definirii, calculării și raportării:

1.1. cerinței de acoperire a necesarului de lichiditate, ca raport între rezerva de lichidități și ieșirile nete de lichidități ale băncii în decursul unei perioade de criză gravă (în continuare – „criză”) de 30 de zile;

1.2. cerinței de finanțare stabilă, ca raport dintre finanțarea stabilă disponibilă a băncii și finanțarea stabilă necesară acesteia.

2. Pe lângă indicatorii obligatorii menționați la pct.1, în scopul de a oferi supraveghetorilor un set de instrumente adecvat pentru a evalua riscul de lichiditate și pentru a le facilita procesul de evaluare a adecvării lichidității interne (ILAAP), băncile urmează să raporteze la Banca Națională a Moldovei indicatorii de monitorizare a lichidității suplimentari specificați în capitolul VII.

3. Băncile respectă pe bază individuală dispozițiile prezentului regulament.

4. Băncile îndeplinesc, în măsura și potrivit metodelor prevăzute în Regulamentul cu privire la supravegherea pe bază consolidată a băncilor, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei (în continuare – HCE al BNM) nr.101/2020 (în continuare – Regulamentul nr.101/2020), cerințele prevăzute în titlul II pe baza situației lor consolidate și toate dispozițiile următoare:

4.1. activele din alte state deținute de o filială dintr-un alt stat pot fi recunoscute ca active lichide în scopuri de consolidare în cazul în care pot fi considerate active lichide în temeiul legislației naționale a statului respectiv care stabilește cerința de acoperire a necesarului de lichiditate și în cazul în care îndeplinesc una dintre următoarele condiții:

4.1.1. activele îndeplinesc toate cerințele prevăzute în capitolul II, titlul II;

4.1.2. activele nu îndeplinesc cerința specifică prevăzută în subsecțiunile 2 și 3, secțiunea 2, capitolul II, titlul II în ceea ce privește valoarea emisiunii acestora, dar îndeplinesc toate celelalte cerințe prevăzute în capitolul respectiv.

Activele care pot fi recunoscute în temeiul subpct.4.1.2 pot fi recunoscute numai în limita valorii ieșirilor nete de lichidități în situații de criză înregistrate în moneda în care sunt denumite și care sunt generate de aceeași filială;

4.2. ieșirile de lichidități dintr-o filială din alt stat cărora li se aplică, în temeiul legislației naționale a statului respectiv care stabilește cerința de acoperire a necesarului de lichiditate, rate de ieșire mai mari decât cele menționate la capitolul III, titlul II fac obiectul consolidării în conformitate cu ratele mai ridicate prevăzute de legislația națională a statului respectiv;

4.3. intrările de lichidități într-o filială din alt stat cărora li se aplică, în temeiul legislației naționale a statului respectiv care stabilește cerința de acoperire a necesarului de lichiditate, rate de ieșire mai mici decât cele menționate la capitolul III, titlul II fac obiectul consolidării în conformitate cu ratele mai scăzute prevăzute de legislația națională a statului respectiv;

4.4. la nivel consolidat, cuantumul intrărilor provenite de la o bancă specializată, astfel cum se menționează la pct.126 și 127, este recunoscut numai până la cuantumul ieșirilor provenite de la aceeași bancă specializată.

5. În cazul în care indicatorul de finanțare stabilă netă, prevăzut în titlul III, se aplică pe o bază consolidată în conformitate cu Regulamentul nr.101/2020, se aplică următoarele dispoziții:

5.1. activele și elementele extrabilanțiere ale unei filiale cu sediul central într-un alt stat, cărora li se aplică factori de finanțare stabilă necesară în temeiul cerinței de finanțare stabilă netă prevăzute de legislația națională a statului respectiv care sunt mai ridicați decât cei menționați în capitolul III, titlul III, fac obiectul consolidării în conformitate cu factorii mai ridicați prevăzuți de legislația națională a statului respectiv;

5.2. datoriile și fondurile proprii ale unei filiale cu sediul central într-un alt stat, cărora li se aplică factori de finanțare stabilă disponibilă în temeiul cerinței de finanțare stabilă netă prevăzute de legislația națională a statului respectiv care sunt mai scăzuți decât cei menționați în capitolul II, titlul III, fac obiectul consolidării în conformitate cu factorii mai scăzuți prevăzuți de legislația națională a statului respectiv;

5.3. activele dintr-un alt stat care îndeplinesc cerințele prevăzute în titlul II și care sunt deținute de o filială cu sediul central într-un alt stat nu sunt recunoscute ca active lichide în vederea consolidării în cazul în care nu îndeplinesc condițiile necesare pentru a fi considerate active lichide în temeiul legislației naționale a statului respectiv care stabilește cerința de acoperire a necesarului de lichiditate.

Capitolul II. Definiții

6. Termenii și expresiile utilizate în prezentul regulament, au semnificația prevăzută în Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor (în continuare – *“Legea nr.202/2017”*) și în actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei (în continuare – BNM) emise în aplicarea legii menționate.

7. În sensul prezentului regulament se aplică următoarele definiții:

7.1. „active de nivel 1” înseamnă active cu un nivel extrem de ridicat de lichiditate și de calitate a creditului în conformitate cu secțiunea 2, capitolul II, titlul II;

7.2. „active de nivel 2” înseamnă active cu un nivel ridicat de lichiditate și de calitate a creditului. Activele de nivel 2 sunt subîmpărțite în active de nivel 2A și în active de nivel 2B, în conformitate cu secțiunea 2, capitolul II, titlul II;

7.3. „active negrevate de sarcini” înseamnă active care nu fac obiectul niciunei restricții juridice, contractuale, de reglementare sau de alt tip care să împiedice banca să lichideze, să vândă, să transfere, să atribuie sau, în general, să cedeze astfel de active printr-o tranzacție de vânzări ferme sau printr-un acord de răscumpărare;

7.4. „broker de depozit” înseamnă o persoană fizică sau o întreprindere care plasează depozite de la terți, inclusiv depozite retail și depozite corporative, cu excepția depozitelor de la societăți financiare nonbacare, la bănci, în schimbul unui comision;

7.5. „client financiar” înseamnă un client care desfășoară ca activitate principală una sau mai multe dintre activitățile enumerate la art.14 din Legea nr.202/2017 sau este una dintre următoarele entități:

7.5.1. o bancă;

7.5.2. o societate de investiții;

7.5.3. o societate financiară nonbancară;

7.5.4. un organism de plasament colectiv (în continuare - “OPC”);

7.5.5. un fond de investiții cu capital fix;

7.5.6. un asigurător;

7.5.7. un reasigurător;

7.5.8. o societate financiară holding sau o societate financiară holding mixtă;

7.5.9. un fond de pensii facultative, astfel cum este definit la art.2 din Legea nr.198/2020 privind fondurile de pensii facultative;

7.6. „contracte derivate” înseamnă contractele derivate enumerate în anexa nr.1 la Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de piață potrivit abordării standardizate, aprobat prin HCE al BNM nr.114/2018 (în continuare Regulamentul nr.114/2018) și instrumentele financiare derivate de credit;

7.7. „credit în marjă” înseamnă împrumuturi colateralizate acordate clienților în scopul asumării unor poziții de tranzacționare cu efect de levier;

7.8. „criză” înseamnă o deteriorare bruscă sau gravă a poziției de solvabilitate sau de lichiditate a unei bănci ca urmare a unor modificări ale condițiilor de piață sau ale unor factori idiosincratice care duc la apariția unui risc semnificativ ca banca să nu își mai poată îndeplini angajamentele care devin scadente în următoarele 30 de zile;

7.9. „depozite retail” înseamnă o datorie către o persoană fizică sau către o IMM (astfel cum este definită la subpct.7.14), dacă IMM-ul s-ar califica pentru clasa expunerilor de tip retail prevăzut la pct.61 din Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate, aprobat prin HCE al BNM nr.111/2018 (în continuare Regulamentul nr.111/2018) și dacă depozitele agregate ale unui astfel de IMM, la nivel de grup, nu depășesc 5 milioane lei moldovenesti;

7.10. „facilitate de credit sau de lichiditate angajată” înseamnă o facilitate de credit sau de lichiditate care este irevocabilă sau revocabilă în anumite condiții;

7.11. „factoring” înseamnă un acord contractual între o întreprindere (aderent) și o entitate financiară (factor), prin care aderentul își cesează/vinde creanțele către factor, iar factorul furnizează aderentului unul sau mai multe servicii dintre următoarele în ceea ce privește creanțele cesionate:

7.11.1. avansarea unui procent din valoarea creanțelor cesionate, de regulă pe termen scurt, neangajat și fără cumulare automată;

7.11.2. administrarea creanțelor, încasarea lor și protecția creditului; de regulă, factorul administrează registrul de vânzări al aderentului și încasează creanțele în numele său propriu;

în sensul titlului III, factoringul este tratat drept finanțare a comerțului;

7.12. „finanțare wholesale (finanțare angro)” înseamnă finanțări care nu se încadrează în categoria depozite retail definite la subpct.7.9;

7.13. „ieșiri nete de lichidități” înseamnă cuantumul care rezultă din scăderea intrărilor de lichidități ale unei bănci din ieșirile sale de lichidități, în conformitate cu secțiunea 1, capitolul III, titlul II;

7.14. „IMM” înseamnă o microîntreprindere, o întreprindere mică și o întreprindere mijlocie, astfel cum prevede Legea nr.179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii;

7.15. „monedă de raportare” înseamnă leul moldovenesc;

7.16. „rezervă de lichidități” înseamnă cuantumul activelor de nivel 1 și de nivel 2 pe care o bancă îl deține în conformitate cu secțiunea 2, capitolul II, titlul II;

7.17. „schemă de garantare a depozitelor dintr-un alt stat echivalentă cu reglementările Uniunii Europene” (în continuare – *schemă de garantare a depozitelor dintr-un alt stat echivalentă UE*) înseamnă o schemă care aplică standardele de protecție a depozitelor din reglementările privind schemele de garantare a depozitelor ale Uniunii Europene (Directiva 2014/49 privind schemele de garantare a depozitelor) cel puțin cu referire la:

- cerințele specifice referitoare la perioada de rambursare;

- la finanțarea ex-ante;

- accesul la mijloace financiare suplimentare în cazul unei solicitări masive a rezervelor sistemului de garantare.

Informația privind echivalența schemei de garantare a depozitelor dintr-un alt stat cu reglementările Uniunii Europene, în care se constată respectarea standardelor menționate va fi păstrată în incinta băncii și va fi prezentată la solicitarea BNM;

7.18. „societate pentru investiții personale” („PIC”) înseamnă o întreprindere sau o fiducie al cărei proprietar real sau, respectiv, beneficiar efectiv este fie o persoană fizică, fie un grup de persoane fizice aflate în strânsă legătură, care nu desfășoară nicio altă activitate comercială, industrială sau profesională și care a fost constituită cu scopul unic de administrare a patrimoniului proprietarului sau proprietarilor, inclusiv activități conexe, cum ar fi separarea activelor proprietarilor de activele corporative, facilitarea transferului de active în cadrul unei familii sau prevenirea divizării activelor după decesul unui membru al familiei, cu condiția ca aceste activități conexe să aibă legătură cu obiectivul principal al gestionării patrimoniului proprietarilor;

7.19. „swap-uri pe garanții reale (collateral swap)” înseamnă tranzacții în cadrul cărora activele lichide de nivel 1 au fost obținute pe baza unor garanții reale care nu se califică drept active lichide de nivel 1.

Capitolul III. Cerința de acoperire a necesarului de lichiditate

8. Băncile trebuie să dețină active lichide a căror valoare însumată acoperă diferența dintre ieșirile de lichidități și intrările de lichidități în situații de criză. În acest scop băncile urmează să asigure menținerea nivelurilor rezervelor de lichiditate care sunt adecvate pentru a le permite să facă față eventualelor dezechilibre dintre intrările și ieșirile de lichidități în situații de criză într-o perioadă de 30 de zile.

9. Băncile nu iau în calcul de două ori ieșirile de lichidități, intrările de lichidități și activele lichide. Cu excepția cazului în care se prevede altfel în titlul II, în cazul în care un element poate fi luat în considerare în mai mult de o categorie de ieșiri, el este luat în considerare în categoria de ieșiri care produce cele mai mari ieșiri contractuale pentru elementul în cauză.

Capitolul IV. Cerința de finanțare stabilă

10. Băncile asigură că activele și elementele extrabilanțiere pe termen lung sunt acoperite în mod adecvat prin intermediul unui set de instrumente de finanțare care sunt stabile atât în condiții normale, cât și în condiții de criză.

11. Dispozițiile prevăzute în titlul III se aplică în scopul precizării cerinței de finanțare stabilă prevăzute la pct.10 și a obligațiilor de raportare pentru bănci prevăzute la capitolul VI.

Capitolul V. Respectarea cerințelor de lichiditate

12. O bancă care nu îndeplinește sau preconizează că nu va îndeplini cerințele prevăzute la capitolul III sau la capitolul IV, inclusiv în perioade de criză, notifică imediat acest lucru BNM și transmite fără întârzieri nejustificate BNM un plan în vederea restabilirii în timp util a conformității cu cerințele prevăzute la capitolul III sau la capitolul IV, după caz.

13. Până la restabilirea conformității, banca raportează elementele menționate în titlul II sau titlul III, după caz, conform formularelor din anexele nr.12 și 13 din Instrucțiunea cu privire la prezentarea de către bănci a rapoartelor COREP în scopuri de supraveghere aprobată prin HCE al BNM nr.117/2018 (în continuare – Instrucțiunea nr.117/2018), zilnic, până la sfârșitul fiecărei zile de lucru, cu excepția cazului în care BNM aprobă o frecvență de raportare mai scăzută și un termen de raportare mai lung.

14. BNM acordă aprobările prevăzute la pct.13 doar pe baza situației individuale a băncii, ținând seama de amploarea și complexitatea activităților acesteia.

15. BNM monitorizează punerea în aplicare a planului de restabilire și impune o restabilire mai rapidă a conformității, după caz.

Capitolul VI. Obligația de raportare și formatul de raportare

16. Băncile raportează BNM în conformitate cu anexele nr.12 și 13 din Instrucțiunea nr.117/2018 elementele aferente raportării indicatorului de acoperire a necesarului de lichiditate și indicatorului de finanțare stabilă netă, în moneda de raportare, indiferent de denominarea efectivă a elementelor respective.

17. Fără a aduce atingere cerințelor pct.13 frecvența de raportare este cel puțin lunară pentru elementele menționate în titlul II și cel puțin trimestrială pentru elementele menționate în titlul III.

18. Băncile raportează separat BNM elementele menționate în titlurile II și III, după cum urmează:

18.1. în cazul în care elementele sunt denominate într-o altă monedă decât moneda de raportare și banca are datoriile agregate denominate într-o astfel de monedă care sunt mai mari sau egale cu 5 % din datoriile totale ale băncii sau ale subgrupului unic de lichiditate, excluzând fondurile proprii și elementele extrabilanțiere (monedă semnificativă), raportarea se efectuează în moneda de denominare;

18.2. în cazul în care elementele sunt denominate în moneda de raportare și cuantumul agregat al datoriilor denominate în alte monede decât moneda de raportare este mai mare sau egal cu 5 % din datoriile totale ale băncii sau ale subgrupului unic de lichiditate, excluzând fondurile proprii și elementele extrabilanțiere, raportarea se efectuează în moneda de raportare.

Capitolul VII. Indicatori de monitorizare a lichidității suplimentari

19. Pentru a obține o imagine cuprinzătoare a profilului de risc de lichiditate, în funcție de natura, extinderea și complexitatea activităților băncii, băncile raportează la BNM lichiditatea pe benzi de scadență în calitate de indicator de monitorizare a lichidității suplimentar.

20. Băncile raportează la BNM lichiditatea pe benzi de scadență în conformitate cu anexa nr.11¹ la Instrucțiunea nr.117/2018 în formatul și cu frecvența stabilite stabilită în Instrucțiunea nr.117/2018.

TITLUL II

INDICATORUL DE ACOPERIRE A NECESARULUI DE LICHIDITATE

Capitolul I

PREVEDERI SPECIFICE AFERENTE INDICATORULUI DE ACOPERIRE A NECESARULUI DE LICHIDITATE

Secțiunea 1

Indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate

21. În sensul pct.8, cerința de acoperire a necesarului de lichiditate este egală cu raportul dintre rezerva de lichidități a unei bănci și ieșirile sale nete de lichidități în decursul unei perioade de criză de 30 de zile și se exprimă ca procent. Băncile își calculează indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate în conformitate cu următoarea formulă:

$$\frac{\text{Rezerva de lichidități}}{\text{Ieșirile nete de lichidități în decursul unei perioade de criză de 30 de zile}} = \text{Indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate (LCR) (\%)}$$

22. Băncile mențin un indicator de acoperire a necesarului de lichiditate de cel puțin 100%.

23. Prin derogare de la pct.22, băncile pot să își monetizeze activele lichide pentru a-și acoperi ieșirile nete de lichidități în decursul unor perioade de criză, chiar și în cazul în care o astfel de utilizare a activelor lichide poate duce la scăderea indicatorului lor de acoperire a necesarului de lichiditate sub 100% în decursul perioadelor respective.

24. În cazul în care, în orice moment, indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate al unei bănci a scăzut sau ar putea fi în mod rezonabil de așteptat să scadă sub 100%, se aplică cerința prevăzută la capitolul V, titlul I.

25. Băncile își calculează și își monitorizează indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate în moneda de raportare pentru toate elementele, indiferent de moneda de denominare efectivă.

În plus, băncile își calculează și își monitorizează separat indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate pentru anumite elemente, după cum urmează:

25.1. pentru elementele care fac obiectul raportării separate într-o monedă diferită de moneda de raportare în conformitate cu capitolul VI din titlul I, băncile își calculează și își monitorizează separat indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate în acea monedă diferită;

25.2. pentru elementele denumite în moneda de raportare, în cazul în care valoarea agregată a datoriilor denumite în alte monede decât moneda de raportare depășește sau este egală cu 5% din totalul datoriilor băncii, excluzând elementele fondurilor proprii și elementele extrabilanțiere, băncile își calculează și își monitorizează separat indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate în moneda de raportare.

Secțiunea 2

Scenarii de criză în scopul indicatorului de acoperire a necesarului de lichiditate

26. Următoarele scenarii se consideră ca indicatori ai circumstanțelor în care se poate considera că o bancă se confruntă cu o situație de criză:

26.1. retragerea unei proporții semnificative din depozitele sale retail;

26.2. pierderea parțială sau totală a capacității de finanțare wholesale negarantată, inclusiv depozitele wholesale și alte surse de finanțare contingente, cum ar fi liniile de lichiditate sau de credit angajate sau neangajate (care pot fi anulate necondiționat în orice moment fără notificare sau care atrag anularea automată ca urmare a deteriorării bonității debitorului) obținute;

26.3. o pierdere parțială sau totală a finanțării garantate pe termen scurt;

26.4. ieșiri suplimentare de lichidități ca urmare a deteriorării ratingului de credit cu până la trei trepte;

26.5. creșterea volatilității pieței care afectează valoarea garanțiilor reale sau calitatea acestora sau care generează nevoi suplimentare de garanții reale;

26.6. utilizări neprogramate de facilități de lichiditate și de credit;

26.7. obligația potențială de răscumpărare a datoriei sau de onorare a obligațiilor necontractuale.

CAPITOLUL II

REZERVA DE LICHIDITĂȚI

Secțiunea 1

Prevederi generale privind rezerva de lichidități

Subsecțiunea 1

Componenta rezervei de lichidități

27. Pentru a putea fi eligibile să facă parte din rezerva de lichidități a unei bănci, activele lichide respectă cumulativ, cu excepțiile prevăzute de prezentul capitol următoarele cerințe:

27.1. cerințele generale prevăzute la subsecțiunea 3;

27.2. cerințele operaționale prevăzute la subsecțiunea 4;

27.3. criteriile de eligibilitate corespunzătoare pentru clasificarea lor ca active de nivel 1 sau de nivel 2, în conformitate cu secțiunea 2.

Subsecțiunea 2

Componenta rezervei de lichidități pentru fiecare nivel al activelor

28. Băncile respectă în orice moment următoarele cerințe privind componenta rezervei sale de lichidități:

28.1. minimum 60% din rezerva de lichidități este compusă din active de nivel 1;

28.2. maximum 15% din rezerva de lichidități poate fi deținut sub formă de active de nivel 2B.

29. Cerințele prevăzute la pct.28 se aplică după ajustarea pentru impactul asupra stocului de active lichide pe care îl au finanțările garantate, tranzacțiile de creditare garantate sau tranzacțiile de swap pe garanții reale cu active lichide cel puțin pe un segment al tranzacției în cazul în care aceste tranzacții ajung la scadență în termen de până la 30 de zile, după deducerea tuturor marjelor de ajustare aplicabile și cu condiția ca banca să respecte cerințele operaționale prevăzute la subsecțiunea 4.

30. Băncile stabilesc componenta rezervei lor de lichidități în conformitate cu formulele prevăzute în anexa nr.1 la prezentul regulament.

31. BNM, ca urmare a unei analize, poate acorda derogări de la aplicarea pct.29 și 30, integral sau parțial, în ceea ce privește una sau mai multe tranzacții de finanțare garantate, tranzacții de creditare garantate sau tranzacții swap pe garanții reale care utilizează active lichide cel puțin pe un segment al tranzacției și care ajung la scadență în termen de 30 de zile, dacă sunt îndeplinite toate condițiile următoare:

31.1. contrapartea la tranzacție sau la tranzacții este BNM, Banca Centrală Europeană (în continuare - BCE) sau banca centrală a unui alt stat, cu condiția ca expunerile față de banca centrală respectivă să primească o evaluare de credit efectuată de o societate de evaluare externă a creditului (ECAI) desemnată, pe care BNM a asociat-o cel puțin cu nivelul 1 de calitate a creditului, în conformitate cu pct.30 din Regulamentul nr.111/2018;

31.2. există circumstanțe excepționale care determină un risc sistemic ce afectează sectorul bancar din Republica Moldova;

31.3. înainte de a acorda derogarea respectivă, BNM s-a consultat cu banca centrală care este contrapartea la tranzacție sau la tranzacții.

Subsecțiunea 3

Cerințe generale privind activele lichide

32. Pentru a fi considerate active lichide, activele unei bănci îndeplinesc următoarele condiții:

32.1. Activele sunt proprietăți, drepturi sau interese deținute de bănci sau incluse în portofoliul menționat la subpct.32.1.1 și sunt negrevate de sarcini în următoarele 30 de zile. Următoarele active sunt considerate a fi negrevate de sarcini:

32.1.1. activele incluse într-un portofoliu care sunt disponibile pentru utilizare imediată drept garanții reale pentru a se obține finanțare suplimentară în cadrul unor linii de credit angajate și nefinanțate încă, aflate la dispoziția băncilor sau, în cazul în care portofoliul este administrat de BNM /băncile centrale, în cadrul unor linii de credit neangajate și nefinanțate încă aflate la dispoziția băncilor. Băncile estimează că activele din portofoliu sunt grevate de sarcini în ordinea crescătoare a lichidității în funcție de clasificarea gradului de lichiditate prevăzută în secțiunea 2, începând cu activele neeligibile pentru rezerva de lichidități;

32.1.2. activele pe care băncile le primesc drept garanții reale pentru minimizarea riscului de credit în cadrul unor tranzacții reverse repo sau al unor operațiuni de finanțare prin instrumente financiare și pe care băncile le pot înstrăina.

32.2. Activele nu au fost emise de însăși banca, de întreprinderea sa mamă, alta decât o entitate din sectorul public care nu este o bancă, de filiala sa sau de o altă filială a întreprinderii sale mamă.

32.3. Activele nu au fost emise de niciuna dintre următoarele entități:

32.3.1. o altă bancă, cu excepția cazului în care emitentul este o entitate din sectorul public menționată la subpct.42.3 ori la subpct.44.1 și 44.2;

32.3.2. o societate de investiții;

32.3.3. un asigurator;

32.3.4. un reasigurator;

32.3.5. o societate financiară holding;

32.3.6. o societate financiară holding mixtă;

32.3.7 orice alte entități care desfășoară una sau mai multe dintre activitățile enumerate la art.14 din Legea nr.202/2017 ca activitate principală.

32.4. Valoarea activelor se poate determina pe baza prețurilor de piață difuzate pe scară largă și ușor accesibile. În absența unor prețuri de piață, valoarea activelor se poate determina pe baza unei formule care utilizează date publice. Formulele utilizate trebuie să fie clare și concise.

32.5. Activele sunt cotate la o bursă recunoscută sau se tranzacționează printr-o tranzacție activă de vânzare fermă sau printr-o tranzacție de răscumpărare simplă pe piețe de răscumpărare general acceptate. Aceste criterii se evaluează separat pentru fiecare piață. Un activ admis la tranzacționare într-un loc de tranzacționare organizat care nu este o bursă recunoscută, nici în Republica Moldova și nici într-un alt stat, este considerat lichid numai în cazul în care locul de tranzacționare constituie o piață activă și de dimensiuni semnificative pentru vânzările ferme de

active. Banca ia în considerare următoarele elemente ca criterii minime pentru a evalua dacă un loc de tranzacționare constituie o piață activă și de dimensiuni semnificative în sensul prezentului subpct.:

32.5.1. elemente de probă istorice privind amploarea și profunzimea pieței, astfel cum au fost dovedite de diferențele reduse între prețul de vânzare și cel de cumpărare, de volumul ridicat de tranzacții, precum și de numărul mare și de caracterul divers al participanților pe piață;

32.5.2. prezența unei infrastructuri de piață robuste.

32.6. Cerințele prevăzute la subpct.32.4 și 32.5 nu se aplică:

32.6.1. bancnotelor și monedelor menționate la subpct.42.1;

32.6.2. expunerilor față de administrațiile centrale menționate la subpct.42.4;

32.6.3. expunerilor față de băncile centrale menționate la subpct.42.2 și 42.4 și la subpct.44.2;

32.6.4. expunerilor față de administrația publică centrală a Republicii Moldova menționate la subpct.42.3.1.

Subsecțiunea 4 ***Cerințe operaționale***

33. Băncile aplică politici și limite care să asigure faptul că activele lichide deținute, inclusiv rezerva lor de lichidități, rămân diversificate în mod corespunzător în orice moment. În aceste scopuri, băncile iau în considerare gradul de diversificare între diferitele categorii de active lichide și în cadrul aceleiași categorii de active lichide menționate în secțiunea 2 și orice alți factori de diversificare relevanți, cum ar fi tipurile de emitenți, contrapărțile sau situarea geografică a acestor emitenți și contrapărți.

În temeiul art.139 alin.(3) lit.m) din Legea nr.202/2017, BNM poate să impună cerințe de lichiditate specifice, inclusiv restricții privind activele lichide deținute de o bancă pentru a asigura respectarea cerinței prevăzute la prezentul alineat. Orice astfel de cerință, inclusiv restricție nu se aplică:

33.1. următoarelor categorii de active de nivel 1:

33.1.1. bancnotelor și monedelor menționate la subpct.42.1;

33.1.2. expunerilor față de băncile centrale menționate la subpct.42.2 și 42.4;

33.1.3. activelor care reprezintă creanțe asupra băncilor de dezvoltare multilaterală și asupra organizațiilor internaționale menționate la pct.46 și, respectiv, la pct.47 din Regulamentul nr.111/2018 sau activelor care sunt garantate de acestea;

33.2. categoriilor de active de nivel 1 care reprezintă creanțe asupra administrațiilor centrale sau regionale, asupra autorităților locale sau asupra entităților din sectorul public menționate la subpct.42.3 și 42.4 sau care sunt garantate de acestea, cu condiția ca banca să dețină activul în cauză pentru a acoperi ieșirile de lichidități în situații de criză în moneda statului respectiv sau ca activul să fie emis de administrațiile centrale sau regionale, de autoritățile locale sau de entitățile din sectorul public din Republica Moldova.

34. Băncile au acces cu ușurință la activele lichide pe care le dețin și sunt capabile să le monetizeze în orice moment în decursul perioadei de criză de 30 de zile, printr-o vânzare fermă sau printr-un acord de răscumpărare pe piețe de răscumpărare general acceptate. Un activ lichid este considerat ca fiind ușor accesibil pentru o bancă în cazul în care nu există obstacole juridice sau practice în ceea ce privește capacitatea băncii de a monetiza activul respectiv în timp util.

Activele utilizate în scopul de a îmbunătăți calitatea creditului în tranzacții structurate sau de a acoperi costurile operaționale ale băncilor nu sunt considerate ca fiind ușor accesibile pentru o bancă.

Activele deținute în alt stat în care există restricții în calea liberei lor transferabilități sunt considerate ca fiind ușor accesibile numai în măsura în care banca folosește aceste active pentru a acoperi ieșirile de lichidități din statul respectiv. Activele deținute într-o valută neconvertibilă sunt considerate ca fiind ușor accesibile numai în măsura în care banca folosește aceste active pentru a acoperi ieșirile de lichidități în moneda respectivă.

35. Băncile asigură faptul că activele lor lichide fac obiectul controlului unei funcții specifice de administrare a lichidităților în cadrul băncii. Respectarea acestei cerințe se consideră adecvată într-unul dintre următoarele moduri:

35.1. plasarea activelor lichide într-un portofoliu separat, gestionat direct de funcția de administrare a lichidităților, cu unicul scop de a fi utilizate ca sursă de fonduri contingente, inclusiv în perioade de criză;

35.2. instituirea unor sisteme și controale interne care să permită funcției de administrare a lichidităților să dețină un control operațional efectiv pentru a monetiza activele lichide deținute în orice moment în decursul perioadei de criză de 30 de zile și pentru a avea acces la fondurile contingente fără a intra în conflict direct cu orice strategii de afaceri sau de gestionare a riscurilor existente. În special, un activ nu este inclus în rezerva de lichidități în cazul în care monetizarea activului, fără înlocuire, în decursul perioadei de criză de 30 de zile, ar elimina o acoperire care ar crea o poziție de risc deschisă ce ar depăși limitele interne ale băncii;

35.3. prin combinarea opțiunilor din subpct.35.1 și 35.2 cu aprobarea BNM, cu condiția ca banca să argumenteze necesitatea și condițiile în care aceasta combină modurile respective.

36. Băncile monetizează periodic, cel puțin o dată pe an, un eșantion suficient de reprezentativ din activele lichide pe care le dețin prin vânzare fermă sau printr-un acord de răscumpărare repo simplu pe o piață de răscumpărare general acceptată. Băncile elaborează strategii de înstrăinare a eșantioanelor de active lichide care sunt adecvate pentru:

36.1. a testa accesul la piață și capacitatea de utilizare aferente acestor active;

36.2. a verifica eficacitatea proceselor folosite de bancă pentru monetizarea în timp util a activelor;

36.3. a reduce la minimum riscul de a trimite pieței un semnal negativ ca urmare a monetizării de către bancă a activelor sale în perioadele de criză.

37. Cerința prevăzută la pct.36 nu se aplică activelor de nivel 1 menționate la subsecțiunea 1, secțiunea 2.

38. Cerința prevăzută la pct.34 nu împiedică băncile să acopere riscul de piață aferent activelor lor lichide, sub rezerva îndeplinirii următoarelor condiții:

38.1. banca să instituie mecanisme interne corespunzătoare în conformitate cu pct.34 și 35 pentru a asigura faptul că activele respective sunt în continuare ușor disponibile și sub controlul funcției de administrare a lichidităților;

38.2. intrările și ieșirile nete de lichidități care ar rezulta în caz de lichidare anticipată a acoperirii sunt luate în calcul la evaluarea activului în cauză, în conformitate cu pct.41.

39. Băncile asigură faptul că exprimarea în monede a activelor lor lichide corespunde distribuirii în funcție de monedă a ieșirilor lor nete de lichidități. Cu toate acestea, după caz, BNM poate solicita băncilor să restricționeze necorelarea structurii pe monede prin stabilirea unor limite privind proporția dintre ieșirile nete de lichidități într-o monedă care pot fi acoperite în decursul unei perioade de criză prin deținerea de active lichide care nu sunt exprimate în moneda respectivă. Această restricție poate fi aplicată numai pentru o monedă care poate face obiectul unei raportări separate, în conformitate cu pct.18. Pentru determinarea nivelului oricărei restricții privind necorelarea structurii pe monede care poate fi aplicată în conformitate cu prezentul alineat, se ia în considerare cel puțin următoarele elemente:

39.1. capacitatea băncii de a lua oricare dintre următoarele măsuri:

39.1.1. utilizarea activelor lichide pentru a genera lichidități în moneda și în jurisdicția în care se efectuează ieșirile nete de lichidități;

39.1.2. efectuarea de swap valutar și colectarea de fonduri pe piețele valutare în condiții de criză care corespund perioadei de criză de 30 de zile prevăzute la secțiunea 1, capitolul I ;

39.1.3. transferul unui excedent de lichiditate de la o monedă la alta și între jurisdicții și entități juridice în cadrul grupului său în condiții de criză care corespund perioadei de criză de 30 de zile prevăzute la secțiunea 1, capitolul I ;

39.2. impactul variațiilor bruște și adverse ale cursului de schimb asupra pozițiilor necorelate existente și asupra eficacității oricăror acoperiri valutare existente.

40. Orice restricție privind necorelarea structurii pe monede impusă în conformitate cu pct.39 se consideră ca fiind o cerință specifică privind lichiditățile, stabilită ca urmare a evaluărilor și analizelor efectuate în conformitate cu prevederile art.139 alin.(6) și (7) din Legea nr.202 /2017.

Subsecțiunea 5

Evaluarea activelor lichide în scopul calculării indicatorului de acoperire a necesarului de lichiditate

41. În scopul calculării indicatorului său de acoperire a necesarului de lichiditate, banca utilizează valoarea de piață a activelor sale lichide. Valoarea de piață a activelor lichide se reduce în conformitate cu marjele de ajustare prevăzute în secțiunea 2 și în conformitate cu subpct.38.2, după caz.

Secțiunea 2

Active lichide

Subsecțiunea 1

Active de nivel 1

42. Activele de nivel 1 includ doar activele care se încadrează în una sau mai multe dintre următoarele categorii și care întrunesc, în fiecare caz, criteriile de eligibilitate prezentate în cele ce urmează:

42.1. monede și bancnote;

42.2. următoarele expuneri față de băncile centrale:

42.2.1. activele care reprezintă creanțe asupra BNM. În acest context, creanțele menționate includ:

42.2.1.1. depozitele overnight ale băncilor la BNM;

42.2.1.2. excedentul zilnic de rezerve care se calculează ca diferența pozitivă dintre nivelul efectiv la zi și nivelul stabilit al rezervelor obligatorii. Rezervele obligatorii deținute de bancă la BNM nu se includ în categoria de active de nivel 1;

42.2.1.3. depozite la termen la BNM care sunt în mod explicit și contractual rambursabile la notificare. Alte depozite la termen la BNM nu sunt eligibile pentru rezerva de lichidități. Cu toate acestea, în cazul în care termenul expiră în 30 de zile, depozitul la termen ar putea fi considerat ca intrare de lichidități în conformitate cu secțiunea 3, capitolul III;

42.2.1.4. valorile mobiliare emise de BNM.

42.2.2. activele care reprezintă creanțe asupra sau creanțe garantate de BCE;

42.2.3. activele care reprezintă creanțe asupra sau creanțe garantate de băncile centrale ale altor state, cu condiția ca expunerile față de banca centrală sau față de administrația centrală a acestora să primească o evaluare de credit efectuată de o societate de evaluare externă a creditului (ECAI) desemnată, pe care BNM a asociat-o cel puțin cu nivelul 1 de calitate a creditului, în conformitate cu pct.30 din Regulamentul nr.111/2018;

42.2.4. rezervele deținute de bancă la o bancă centrală menționată la subpct.42.2.2 sau 42.2.3, în măsura în care banca are dreptul să retragă aceste rezerve în orice moment în timpul perioadelor de criză, iar condițiile pentru o astfel de retragere au fost specificate într-un acord între autoritatea competentă responsabilă de supravegherea băncilor din statul respectiv și banca centrală la care sunt deținute rezervele sau în normele aplicabile din statul respectiv.

În sensul subpct.42.2.4 se aplică următoarele:

42.2.4.1. în cazul în care rezervele sunt deținute de o filială a unei bănci, condițiile de retragere trebuie să fie specificate într-un acord între autoritatea competentă responsabilă de supravegherea băncilor din statul filialei băncii și banca centrală la care sunt deținute rezervele sau în normele aplicabile din statul respectiv, după caz;

42.2.4.2. în cazul în care rezervele sunt deținute de o sucursală, condițiile de retragere trebuie să fie specificate într-un acord între autoritatea competentă responsabilă de supravegherea băncilor din statul în care se află sucursala și banca centrală la care sunt deținute rezervele sau în normele aplicabile din statul respectiv, după caz;

42.3. activele care reprezintă creanțe asupra sau creanțe garantate de următoarele administrații centrale sau regionale, autorități locale sau entități din sectorul public:

42.3.1. administrația publică centrală a Republicii Moldova;

42.3.2. administrația centrală a unui alt stat, cu condiția ca acesta să primească o evaluare de credit efectuată de o ECAI desemnată, pe care BNM a asociat-o cel puțin cu nivelul 1 de calitate a creditului, în conformitate cu pct.30 din Regulamentul nr.111/2018;

42.3.3. entități din sectorul public, cu condiția ca acestea să fie tratate ca expuneri față de administrația publică centrală a Republicii Moldova în conformitate cu pct.42 din Regulamentul nr.111/2018;

42.4. următoarele active:

42.4.1. activele care reprezintă creanțe asupra sau creanțe garantate de administrația centrală sau de banca centrală a unui alt stat cărora nu li s-a atribuit nivelul 1 de calitate a creditului de către o ECAI desemnată, în conformitate cu pct.30 din Regulamentul nr.111/2018;

42.4.2. rezervele deținute de bancă la o bancă centrală menționată la subpct.42.4.1, în măsura în care banca este autorizată să retragă aceste rezerve în orice moment în timpul perioadelor de criză, iar condițiile pentru o astfel de retragere au fost specificate fie într-un acord între autoritățile competente responsabile de supravegherea băncilor din statul respectiv și banca centrală la care sunt deținute rezervele sau în normele aplicabile din statul respectiv.

În sensul subpct.42.4.2, se aplică următoarele:

42.4.2.1. în cazul în care rezervele sunt deținute de o filială a unei bănci, condițiile de retragere trebuie să fie specificate într-un acord între autoritatea competentă responsabilă de supravegherea băncilor din statul în care este înființată filiala băncii și banca centrală la care sunt deținute rezervele sau în normele aplicabile din statul respectiv;

42.4.2.2. în cazul în care rezervele sunt deținute de o sucursală, condițiile de retragere trebuie să fie specificate într-un acord între autoritatea competentă responsabilă de supravegherea băncilor din statul în care se află sucursala și banca centrală la care sunt deținute rezervele sau în normele aplicabile din statul respectiv.

Cuantumul agregat al activelor care intră sub incidența subpct.42.4.1 și 42.4.2 și care sunt denumite într-o monedă dată, pe care banca le poate recunoaște ca active de nivel 1, nu trebuie să depășească valoarea ieșirilor nete de lichidități în situații de criză înregistrate în aceeași monedă ale băncii.

În plus, în cazul în care o parte sau toate activele care intră sub incidența subpct.42.4.1 și 42.4.2 sunt denumite într-o monedă care nu este moneda națională a statului în cauză, banca poate să recunoască activele respective drept active de nivel 1 doar până la o valoare egală cu valoarea ieșirilor nete de lichidități în situații de criză înregistrate în acea monedă străină ale băncii care corespunde activității pe care o desfășoară banca în jurisdicția în care se asumă riscul de lichiditate;

42.5. activele care reprezintă creanțe asupra sau creanțe garantate de băncile de dezvoltare multilaterală și de organizațiile internaționale menționate la pct.46 și, respectiv, la pct.47 din Regulamentul nr.111/2018.

43. Cu excepția celor specificate la subpct.49.1 și 49.2 în legătură cu acțiunile și unitățile deținute în OPC-uri, nu se aplică nicio marjă de ajustare asupra valorii activelor de nivel 1 rămase.

Subsecțiunea 2

Active de nivel 2A

44. Activele de nivel 2A includ doar activele care se încadrează în una sau mai multe dintre următoarele categorii și care întrunesc, în fiecare caz, criteriile de eligibilitate prezentate mai jos:

44.1. activele care reprezintă creanțe asupra sau creanțe garantate de administrații regionale, autorități locale sau entități din sectorul public din Republica Moldova, dacă expunerilor față de acestea li se atribuie o pondere a riscului de 20% în conformitate cu pct.34, 35, 37 și cu pct.38, 40, și 41 din Regulamentul nr.111/2018, după caz;

44.2. activele care reprezintă creanțe asupra sau creanțe garantate de administrația centrală sau de banca centrală a unui alt stat sau de o administrație regională, o autoritate locală sau o entitate

din sectorul public dintr-un alt stat, cu condiția ca acestora să li se atribuie o pondere a riscului de 20% în conformitate cu pct.30, secțiunea 2 sau secțiunea 3 din capitolul IV din Regulamentul nr.111/2018, după caz;

44.3. titlurile de creanță emise de societățile comerciale, care îndeplinesc cumulativ cerințele următoare:

44.3.1. primesc, de la o ECAI desemnată, o evaluare de credit pe care BNM a asociat-o cel puțin cu nivelul 1 de calitate a creditului, în conformitate cu secțiunea 9 din capitolul IV din Regulamentul nr.111/2018, sau nivelul echivalent de calitate a creditului în cazul unei evaluări de credit pe termen scurt;

44.3.2. valoarea emisiunii de titluri este de cel puțin echivalentul în lei moldovenești a 250 milioane euro calculat la cursul oficial al BNM;

44.3.3. scadența maximă a titlurilor, la data emisiunii, este de 10 ani.

45. Valoarea de piață a fiecărui activ de nivel 2A face obiectul unei marje de ajustare de cel puțin 15%.

Subsecțiunea 3 ***Active de nivel 2B***

46. Activele de nivel 2B includ doar activele care se încadrează în una sau mai multe dintre următoarele categorii și care întrunesc, în fiecare caz, criteriile de eligibilitate prezentate mai jos:

46.1. titlurile de creanță emise de societățile comerciale, care îndeplinesc toate cerințele următoare:

46.1.1. au primit o evaluare de credit din partea unei ECAI desemnate, pe care BNM a asociat-o cel puțin cu nivelul 2 de calitate a creditului, în conformitate cu secțiunea 9 din capitolul IV din Regulamentul nr.111/2018, sau cu nivelul echivalent de calitate a creditului în cazul unei evaluări de credit pe termen scurt;

46.1.2. valoarea emisiunii de titluri este de cel puțin echivalentul în lei moldovenești a 250 milioane euro calculat la cursul oficial al BNM;

46.1.3. termenul maxim de scadență a titlurilor, la data emisiunii, este de 10 ani;

46.2. acțiunile, cu condiția ca acestea să îndeplinească toate cerințele următoare:

46.2.1. să facă parte dintr-un indice pe acțiuni principal:

46.2.1.1. în Republica Moldova, băncile consideră că indice pe acțiuni principal este indicele compus din acțiunile societăților cotate permanent pe piața reglementată sau

46.2.1.2. într-un alt stat, astfel cum a fost identificat în sensul indicelui pe acțiuni principal de către autoritatea publică relevantă din statul respectiv;

46.2.2. sunt exprimate în lei moldovenești sau, în cazul în care sunt exprimate într-o monedă diferită, sunt considerate ca fiind de nivel 2B doar până la cuantumul necesar pentru a acoperi ieșirile nete de lichidități în condiții de criză, în moneda respectivă sau în jurisdicția în care se asumă riscul de lichiditate; și

46.2.3. au un istoric cert ca sursă sigură de lichidități, în orice moment, inclusiv în timpul perioadelor de criză. Această cerință este considerată a fi îndeplinită în cazul în care, în cursul unei perioade de 30 de zile de criză pe piață, nivelul de scădere a cursului acțiunii sau de creștere a marjei de ajustare a acesteia nu a depășit 40% sau, respectiv, 40 de puncte procentuale;

46.2.4. emitentul a primit o evaluare de credit din partea unei ECAI desemnate, pe care BNM a asociat-o cel puțin cu nivelul 2 de calitate a creditului, în conformitate cu secțiunea 9 din capitolul IV din Regulamentul nr.111/2018.

47. Valoarea de piață a fiecărui activ de nivel 2B face obiectul următoarelor marje de ajustare minime:

47.1. o marjă de ajustare de 50% pentru titlurile de creanță emise de societățile comerciale menționate la subpct.46.1;

47.2. o marjă de ajustare de 50% pentru acțiunile menționate la subpct.46.2.

Subsecțiunea 4 ***Organisme de plasament colectiv***

48. Acțiunile sau unitățile deținute în OPC-uri se califică drept active lichide de același nivel ca activele lichide suport ale întreprinderii în cauză, până la o valoare absolută a echivalentului în lei moldovenești a 500 de milioane euro calculat la cursul oficial al BNM, pentru fiecare bancă, în mod individual, cu condiția ca: OPC să investească numai în active lichide și în instrumente financiare derivate, în cel din urmă caz doar în măsura necesară pentru a diminua riscul ratei dobânzii, riscul valutar sau riscul de credit în portofoliu.

49. Băncile aplică următoarele marje de ajustare minime la valoarea acțiunilor sau a unităților pe care le dețin în OPC-uri, în funcție de categoria de active lichide suport:

49.1. 0% pentru monede și bancnote, precum și pentru expunerile față de băncile centrale, menționate la subpct.42.2;

49.2. 5% pentru alte active de nivel 1 altele decât cele menționate la subpct.49.1;

49.3. 20% pentru activele de nivel 2A;

49.4. 55% pentru titlurile de creanță de nivel 2B emise de societăți comerciale, menționate la subpct.46.1, pentru acțiunile menționate la subpct.46.2.

50. Abordarea la care se face referire la pct.49 se aplică după cum urmează:

50.1. în cazul în care banca cunoaște expunerile-suport ale OPC-ului, aceasta poate analiza respectivele expuneri-suport pentru a le atribui marja de ajustare corespunzătoare, în conformitate cu pct.49;

50.2. în cazul în care banca nu cunoaște expunerile-suport ale OPC-ului, aceasta trebuie să presupună, în scopul stabilirii nivelului de lichiditate al activelor-suport și al atribuirii marjei de ajustare corespunzătoare activelor în cauză, că OPC-ul investește în active lichide, până la valoarea maximă permisă conform mandatului său, în aceeași ordine crescătoare în care activele lichide sunt clasificate în sensul pct.49, începând cu activele menționate la subpct.49.4, până când se atinge limita totală maximă pentru investiții.

51. Băncile elaborează metodologii și proceduri solide de calculare și raportare a valorii de piață și a marjelor de ajustare pentru acțiunile sau unitățile deținute în OPC-uri. În cazul în care expunerea nu este suficient de semnificativă pentru ca o bancă să elaboreze propriile metodologii, BNM poate acorda derogarea de la elaborarea metodologiilor și procedurilor de calculare și raportare a valorii de piață și a marjelor de ajustare pentru acțiunile sau unitățile deținute în OPC-uri. În cazul în care BNM acordă derogarea respectivă, pentru calcularea și raportarea marjelor de ajustare pentru acțiuni sau unități deținute în OPC-uri banca se poate baza numai pe depozitarul OPC-ului, cu condiția ca OPC-ul să investească exclusiv în titluri și să depoziteze toate titlurile respective la acest depozitar.

Corectitudinea calculelor efectuate de societatea de administrare a OPC-ului atunci când determină valoarea de piață și marjele de ajustare aferente acțiunilor sau unităților deținute în OPC-uri trebuie confirmată de auditul situațiilor financiare cel puțin o dată pe an.

52. În cazul în care o bancă nu se conformează cerințelor prevăzute la pct.51 în ceea ce privește acțiunile sau unitățile deținute într-un OPC, aceasta încetează să le recunoască ca active lichide în sensul prezentului regulament, în conformitate cu subsecțiunea 5.

Subsecțiunea 5

Neîndeplinirea cerințelor

53. În cazul în care un activ lichid încetează să mai îndeplinească oricare dintre cerințele generale aplicabile prevăzute la pct.32 sau oricare dintre cerințele operaționale prevăzute la pct.34 sau oricare dintre criteriile de eligibilitate aplicabile prevăzute în prezentul capitol, banca încetează să mai recunoască activul respectiv ca activ lichid în termen de cel mult 30 de zile de la data la care a avut loc neîndeplinirea cerințelor.

54. Pct.53 se aplică acțiunilor sau unităților deținute într-un OPC care încetează să îndeplinească cerințele de eligibilitate numai în cazul în care acestea nu depășesc 10 % din activele totale ale OPC-ului.

Subsecțiunea 6

Abordări alternative privind lichiditățile

55. În cazul în care nu există suficiente active lichide într-o anumită monedă astfel încât băncile să respecte indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate prevăzut la secțiunea 1, capitolul I se aplică una sau mai multe dintre următoarele dispoziții:

55.1. cerința privind coerența între monede, prevăzută la pct.39, nu se aplică în ceea ce privește moneda respectivă;

55.2. banca poate acoperi deficitul de active lichide într-o anumită monedă cu facilități de credit de la BNM sau de la banca centrală dintr-un alt stat care are moneda respectivă, cu condiția ca facilitatea să respecte toate cerințele următoare:

55.2.1. este angajată în mod irevocabil, prin contract, pentru următoarele 30 de zile;

55.2.2. pentru facilitatea dată se percepe un comision care trebuie achitat indiferent de sumă, dacă acesta există, retras din facilitatea respectivă;

55.2.3. cuantumul acestui comision este stabilit astfel încât venitul net al activelor folosite în scopul de a garanta acordarea facilității să nu fie mai mare decât venitul net al unui portofoliu reprezentativ de active lichide, după ajustarea efectuată pentru a ține seama de orice diferențe semnificative în materie de risc de credit;

55.3. în cazul în care există un deficit de active de nivel 1, dar există suficiente active de nivel 2A, banca poate deține active suplimentare de nivel 2A în rezerva de lichiditate și plafoanele pentru fiecare nivel de active prevăzut la subsecțiunea 2, secțiunea 1 se consideră modificate în mod corespunzător. Aceste active suplimentare de nivel 2A fac obiectul unei marje de ajustare minime egale cu 20%. Orice activ de nivel 2B deținut de bancă continuă să facă obiectul marjelor de ajustare aplicabile în fiecare caz, în conformitate cu prezentul capitol.

56. Băncile aplică derogările prevăzute la pct.55 în mod invers proporțional în ceea ce privește disponibilitatea activelor lichide relevante. Băncile își evaluează necesitățile de lichidități în vederea aplicării prezentei subsecțiuni ținând cont de capacitatea lor de a reduce, printr-o administrare sănătoasă a lichidităților, necesitatea de astfel de active lichide și deținerile de astfel de active de acest tip ale altor participanți pe piață.

CAPITOLUL III

IEȘIRI ȘI INTRĂRI DE LICHIDITĂȚI

Secțiunea 1

Ieșirile nete de lichidități

Subsecțiunea 1

Definiția ieșirilor nete de lichidități

57. Ieșirile nete de lichidități sunt egale cu suma ieșirilor de lichidități menționată la subpct.57.1 din care se scade suma intrărilor de lichidități menționată la subpct.57.2, dar nu sunt mai mici decât zero; acestea se calculează după cum urmează:

57.1. suma ieșirilor de lichidități, astfel cum sunt definite în secțiunea 2;

57.2. suma intrărilor de lichidități, astfel cum sunt definite în secțiunea 3, calculată după cum urmează:

57.2.1. intrările exceptate de la plafon, astfel cum se prevede la pct.125 și 126;

57.2.2. valoarea cea mai mică, dar nu mai mică decât zero, dintre intrările menționate la pct.127 și 90% din ieșirile menționate la subpct.57.2.1 din care se scad intrările care beneficiază de o exceptare, menționate la pct.125 și 126;

57.2.3. valoarea cea mai mică, dar nu mai mică decât zero, dintre intrările altele decât cele menționate la pct.125, 126 și 127 și 75% din ieșirile menționate la subpct.57.2.1 din care se scad intrările care beneficiază de o exceptare, menționate la pct.125 și 126 și intrările menționate la pct.127 împărțite la 0,9 pentru a se ține cont de aplicarea plafonului de 90%.

58. Ieșirile și intrările de lichidități se evaluează pe o perioadă de criză de 30 de zile, în ipoteza unui scenariu de criză combinat, legat de specificul băncii – de tip idiosincratic – și legat de piață în general, astfel cum se menționează la pct.26.

59. Calculele prevăzute la pct.57 se efectuează în conformitate cu formula stabilită în anexa nr.2.

Subsecțiunea 2

Compensarea tranzacțiilor cu instrumente financiare derivate

60. Băncile calculează ieșirile și intrările de lichidități așteptate în decursul unei perioade de 30 de zile aferente contractelor enumerate în anexa nr.1 la Regulamentul nr.114/2018 și instrumentelor financiare derivate de credit pe o bază netă pentru fiecare contraparte, cu condiția existenței unor acorduri de compensare bilaterală care să îndeplinească condițiile prevăzute la secțiunea 1, capitolul VI din Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții pentru bănci, aprobat prin HCE al BNM nr.102/2020.

61. Prin derogare de la pct.60, băncile calculează ieșirile și intrările de numerar generate de tranzacțiile cu instrumente financiare derivate pe valute care implică un schimb de principaluri complet și simultan (sau pe parcursul aceleiași zile) pe o bază netă, chiar și în cazul în care tranzacțiile respective nu fac obiectul unui acord de compensare bilaterală.

62. În sensul prezentei subsecțiuni, baza netă se consideră a fi netă de garanțiile reale care urmează a fi furnizate sau primite în următoarele 30 de zile. Cu toate acestea, în cazul garanției reale care urmează să fie primită în următoarele 30 de zile, baza netă se consideră a fi netă de garanțiile reale respective numai dacă sunt îndeplinite ambele condiții următoare:

62.1. garanția reală se califică, în momentul primirii, drept activ lichid în temeiul capitolului II;

62.2. banca are dreptul legal și operațional să poată reutiliza garanția reală atunci când este primită.

Secțiunea 2

Ieșiri de lichidități

Subsecțiunea 1

Definiția ieșirilor de lichidități

63. Ieșirile de lichidități se calculează prin înmulțirea soldurilor diferitelor categorii sau tipuri de datorii și angajamente extrabilanțiere cu ratele lor preconizate de scadență și de retragere astfel cum este indicat în prezentul capitol.

64. Ieșirile de lichidități menționate la pct.63 au în vedere intrările determinate ca fiind interdependente potrivit subsecțiunii 4 și includ următoarele elemente, în fiecare caz înmulțite cu rata de ieșire aplicabilă:

64.1. suma curentă de plătit pentru depozitele retail stabile și alte depozite retail, determinată în conformitate cu subsecțiunile 2 și 3;

64.2. sumele curente de plătit aferente altor datorii care devin exigibile, a căror rambursare poate fi solicitată de către emitent sau de către furnizorul finanțării sau care implică o așteptare a furnizorului finanțării ca banca să ramburseze datoria în următoarele 30 de zile, determinate în conformitate cu subsecțiunile 5, 6 și 11;

64.3. ieșirile suplimentare determinate în conformitate cu subsecțiunea 9;

64.4. suma maximă care poate fi retrasă în următoarele 30 de zile din facilitățile de credit și de lichiditate angajate neutilizate, determinate în conformitate cu subsecțiunea 10;

64.5. ieșirile suplimentare identificate în evaluarea efectuată conform subsecțiunii 8.

65. Calcularea ieșirilor de lichidități în conformitate cu pct.63 face obiectul oricărei compensări a intrărilor interdependente care este aprobată în prealabil de către BNM. Intrările interdependente sunt aprobate în prealabil de către BNM în temeiul subsecțiunii 4.

Subsecțiunea 2

Ieșiri aferente depozitelor retail stabile

66. Cu excepția cazului în care sunt îndeplinite criteriile privind o rată de ieșire mai ridicată, în conformitate cu pct.70, 71 sau 75, cuantumul depozitelor retail acoperite de schema de garantare a depozitelor în conformitate cu Legea nr.160/2023 cu privire la garantarea depozitelor în bănci ori de o schemă de garantare a depozitelor dintr-un alt stat echivalentă UE este considerat stabil și se înmulțește cu 5% în cazul în care depozitul fie:

66.1. este parte a unei relații comerciale de durată, ceea ce face retragerea foarte puțin probabilă; sau

66.2. este deținut într-un cont curent deschis la bancă.

67. În sensul subpct.66.1 se consideră că un depozit retail este parte a unei relații de durată în cazul în care deponentul îndeplinește cel puțin unul dintre următoarele criterii:

67.1. are o relație contractuală activă cu banca care durează de cel puțin 12 luni;

67.2. are o relație de împrumut cu banca pentru credite rezidențiale sau alte credite pe termen lung;

67.3. are în bancă cel puțin un alt produs activ, care nu este un credit.

68. În sensul subpct.66.2, un depozit retail este considerat a fi deținut într-un cont curent în cazul în care salariile, veniturile sau tranzacțiile sunt creditate cu regularitate în acest cont și, respectiv, debitate cu regularitate din acest cont.

Subsecțiunea 3

Ieșiri aferente altor depozite retail

69. Băncile înmulțesc cu 10% depozitele retail de alt tip, inclusiv partea din depozitele retail care nu face obiectul subsecțiunii 2, cu excepția cazului în care se aplică condițiile prevăzute la pct.70.

70. Depozitele retail de alt tip fac obiectul unor rate de ieșire mai ridicate, după cum se stabilește de către bancă, în conformitate cu pct.71, în cazul în care sunt îndeplinite următoarele condiții:

70.1. soldul total al depozitelor, inclusiv toate conturile de depozit ale clientului la respectiva bancă sau la respectivul grup depășește 2,5 milioane lei moldovenești;

70.2. depozitul este un cont cu acces exclusiv prin internet;

70.3. depozitul oferă o rată a dobânzii care îndeplinește oricare dintre următoarele condiții:

70.3.1. rata depășește în mod semnificativ rata medie aferentă unor produse retail similare;

70.3.2. dobânda este dependentă de evoluția unui indice de piață sau al unui set de indici de piață;

70.3.3. dobânda este dependentă de orice variabilă de piață, alta decât o rată a dobânzii variabilă;

70.4. depozitul a fost inițial un depozit la termen, cu o dată de scadență în termen de 30 de zile sau depozitul are o perioadă fixă de preaviz mai scurtă de 30 de zile, în conformitate cu dispozițiile contractuale, altele decât depozitele care se califică pentru tratamentul prevăzut la pct.74;

70.5. în cazul băncilor din Republica Moldova, deponentul este rezident într-un alt stat sau depozitul este exprimat într-o altă monedă decât lei moldovenești. În cazul filialelor sau al sucursalelor din alte state ale băncilor din Republica Moldova, deponentul nu este rezident în acest stat sau depozitul este exprimat într-o altă monedă decât moneda națională a acestui stat.

71. Băncile aplică o rată de ieșire mai ridicată, stabilită după cum urmează:

71.1. în cazul în care depozitele retail îndeplinesc criteriul de la subpct.70.1 sau două dintre criteriile de la subpct.70.2-70.5, rata de ieșire aplicată este de 10%;

71.2. în cazul în care depozitele retail îndeplinesc criteriul de la subpct.70.1 și cel puțin încă un alt criteriu de la pct.70, sau trei sau mai multe criterii de la pct.70, rata de ieșire aplicată este de 15%.

72. În temeiul art.139 alin.(3) lit.m) din Legea nr.202/2017, BNM solicită băncii să aplice o rată de ieșire mai ridicată ținând cont de specificul activității băncii.

73. Băncile aplică depozitelor retail rata de ieșire menționată la subpct.71.2 atunci când evaluarea prevăzută la pct.70 nu a fost efectuată sau nu este finalizată.

74. Băncile pot exclude din calculul ieșirilor anumite categorii de depozite retail, clar definite, cu condiția ca în absolut fiecare caz banca să aplice cu rigurozitate următoarele prevederi pentru întreaga categorie a depozitelor respective, în afară de cazul în care o exceptare poate fi justificată prin faptul că deponentul se află într-o situație dificilă:

74.1. timp de 30 de zile, deponentul nu poate retrage depozitul; sau

74.2. pentru retrageri anticipate în perioada de 30 de zile, deponentul trebuie să plătească o penalitate care include pierderea dobânzii pe perioada cuprinsă între data retragerii și cea a scadenței contractuale, la care se adaugă o penalitate semnificativă care nu trebuie să depășească neapărat valoarea dobânzii datorate pentru timpul scurs între data depunerii și data retragerii.

În cazul în care o parte din depozitul menționat la primul paragraf poate fi retrasă fără să se aplice o astfel de penalitate, numai partea respectivă este tratată ca depozit la vedere și soldul restant este tratat ca depozit la termen, astfel cum este prevăzut în prezentul alineat. O rată de ieșire de 100% se aplică depozitelor anulate a căror scadență reziduală este mai mică de 30 de zile și în cazul în care a fost convenită plata către o altă bancă.

75. Prin derogare de la pct.69-74 și de la subsecțiunea 2, băncile înmulțesc depozitele retail atrase în alte state cu o rată de ieșire mai mare, în cazul în care această rată este prevăzută de legislația națională care stabilește cerințele de lichiditate în statul respectiv.

Subsecțiunea 4

Ieșiri cu intrări interdependente

76. Cu aprobarea prealabilă a BNM, băncile pot calcula o ieșire de lichidități netă prin deducerea din aceasta a unei intrări interdependente care îndeplinește cumulativ condițiile următoare:

76.1. intrarea interdependentă este direct legată de ieșire și nu este luată în considerare la calculul intrărilor de lichidități prevăzut în secțiunea 3;

76.2. intrarea interdependentă este necesară în temeiul unui angajament juridic, contractual sau în materie de reglementare;

76.3. intrarea interdependentă îndeplinește una dintre următoarele condiții:

76.3.1. are loc în mod obligatoriu înainte de ieșire;

76.3.2. este primită în termen de 10 zile și este garantată de administrația publică centrală a Republicii Moldova.

Subsecțiunea 5

Ieșiri asociate depozitelor operaționale

77. Băncile înmulțesc cu 25% datoriile rezultate din depozitele care sunt menținute:

77.1. de către deponent, pentru a obține de la bancă servicii de compensare, de custodie, de administrare a numerarului sau alte servicii comparabile în contextul unei relații operaționale de durată;

77.2. de către deponent în contextul unei relații operaționale de durată, alta decât cea menționată la subpct.77.1.

78. Prin derogare de la pct.77, băncile înmulțesc cu 5% cota din datoriile rezultate din depozitele menționate la subpct.77.1 care este acoperită de schema de garantare a depozitelor în conformitate cu Legea nr.160/2023 cu privire la garantarea depozitelor în bănci sau de o schemă de garantare a depozitelor dintr-un alt stat echivalentă UE.

79. Serviciile de compensare, de custodie, de administrare a numerarului sau alte servicii comparabile menționate la subpct.77.1 acoperă serviciile în cauză doar în măsura în care acestea sunt furnizate în contextul unei relații de durată, care este de o importanță crucială pentru deponent. Depozitele menționate la subpct.77.1 și 77.2 au limitări juridice sau operaționale semnificative care fac improbabilă efectuarea de retrageri semnificative într-o perioadă de 30 de zile. Fondurile în excedent față de cele necesare pentru furnizarea de servicii operaționale sunt tratate ca depozite neoperaționale.

80. Depozitele rezultate dintr-o relație de bănci corespondente sau din furnizarea de servicii de tip prime brokerage nu sunt tratate ca depozite operaționale și li se aplică o rată de ieșire de 100%.

81. În vederea identificării depozitelor menționate la subpct.77.2, o bancă consideră că există o relație operațională de durată cu un client nefinanciar, cu excepția depozitelor la termen, a depozitelor de economii și a depozitelor efectuate de brokeri, în cazul în care sunt îndeplinite toate criteriile următoare:

81.1. remunerarea contului este fixată la cel puțin 5 puncte de bază sub rata predominantă pentru depozitele wholesale cu caracteristici comparabile, dar nu este necesar să fie negativă;

81.2. depozitul este deținut în conturi special desemnate și tarificat fără să se creeze stimulente economice pentru deponent, care să-l determine să-și mențină în depozit fonduri în plus față de ceea ce este necesar pentru relația operațională;

81.3. tranzacțiile semnificative sunt creditate și debitate în mod frecvent în, respectiv din, contul avut în vedere;

81.4. este îndeplinit unul dintre următoarele criterii:

81.4.1. relația cu deponentul există de cel puțin 24 de luni;

81.4.2. depozitul este utilizat pentru minimum două servicii active. Aceste servicii pot include accesul direct sau indirect la serviciile de plată naționale sau internaționale, tranzacțiile cu titluri sau serviciile de depozitare.

Doar acea parte din depozit care este necesară pentru a se face uz de serviciul al cărui produs secundar reprezintă depozitul este tratată ca depozit operațional. Excedentul este considerat a fi neoperațional.

Subsecțiunea 6 ***Ieșiri aferente altor datorii***

82. Băncile înmulțesc cu 40% datoriile rezultate din depozitele constituite de clienți care sunt clienți nefinanciar, administrații centrale, bănci centrale, bănci de dezvoltare multilaterală, entități din sectorul public, societăți pentru investiții personale sau de alți clienți care sunt brokeri în materie de depozite, în măsura în care nu intră sub incidența subsecțiunii 5.

83. Prin derogare de la pct.82, în cazul în care datoriile menționate la punctul respectiv sunt acoperite de schema de garantare a depozitelor în conformitate cu Legea nr.160/2023 cu privire la garantarea depozitelor în bănci sau de o schemă de garantare a depozitelor dintr-un alt stat echivalentă UE, rata de ieșire aplicată acestora este de 20%.

84. Băncile aplică o rată de ieșire de 0% datoriilor rezultate din propriile cheltuieli de funcționare ale băncii.

85. Băncile aplică datoriilor care ajung la scadență în 30 de zile și care rezultă din tranzacții de creditare garantată sau din operațiuni ajustate la condițiile pieței de capital, astfel cum sunt definite la pct.3 din Regulamentul cu privire la tehnicile de diminuare a riscului de credit utilizate de bănci, aprobat prin HCE al BNM nr.112/2018 (în continuare Regulamentul nr.112/2018), o pondere de:

85.1. 0 % în cazul în care sunt garantate cu active care, dacă nu ar fi utilizate drept garanții reale pentru tranzacțiile respective, s-ar califica, în conformitate cu subsecțiunea 3, secțiunea 1 și subsecțiunea 1, secțiunea 2, capitolul II, drept active lichide din oricare dintre categoriile de active de nivel 1 menționate la subsecțiunea 1, secțiunea 2, capitolul II;

85.2. 15 % în cazul în care sunt garantate cu active care, dacă nu ar fi utilizate drept garanții reale pentru tranzacțiile respective, s-ar califica, în conformitate cu subsecțiunea 3, secțiunea 1 și subsecțiunea 2, secțiunea 2, capitolul II, drept active lichide din oricare dintre categoriile de active de nivel 2A menționate la subsecțiunea 2, secțiunea 2, capitolul II;

85.3. 50 % în cazul în care sunt garantate cu active care, dacă nu ar fi utilizate drept garanții reale pentru tranzacțiile respective, s-ar califica, în conformitate cu subsecțiunea 3, secțiunea 1 și subsecțiunea 3, secțiunea 1 capitolul II, drept active lichide din oricare dintre categoriile de active de nivel 2B menționate la subpct.46.1 sau 46.2.

85.4. marja de ajustare minimă procentuală determinată în conformitate cu pct.49 și 50, în cazul în care sunt garantate cu acțiuni sau cu unități deținute în OPC-uri care, dacă nu ar fi utilizate drept garanții reale pentru tranzacțiile respective, s-ar califica, în conformitate cu subsecțiunea 3, secțiunea 1 și subsecțiunea 4, secțiunea 2 capitolul II, ca active lichide de același nivel ca și activele lichide suport;

85.5. 100 % în cazul în care sunt garantate cu active care nu intră sub incidența subpct.85.1-85.4.

86. Prin derogare de la pct.85, în cazul în care contrapartea la tranzacția de creditare garantată sau la operațiunea ajustată la condițiile pieței de capital este banca centrală, rata de ieșire este 0 %. Cu toate acestea, în cazul în care tranzacția este efectuată prin intermediul unei sucursale cu banca centrală din alt stat în care este înregistrată sucursala, se aplică o rată de ieșire de 0 % numai în cazul în care sucursala are același acces la lichiditățile băncii centrale, inclusiv în perioade de criză, ca și băncile înființate în statul străin respectiv.

87. Prin derogare de la pct.85, pentru tranzacțiile de creditare garantată și operațiunile ajustate la condițiile pieței de capital care ar necesita o rată de ieșire în temeiul pct.85 mai mare de 50 %, rata de ieșire este de 50 % în cazul în care contrapartea la tranzacție este o contraparte eligibilă.

88. Tranzacțiile swap pe garanții reale și alte tranzacții similare care ajung la scadență în următoarele 30 de zile generează o ieșire de lichidități dacă activului luat cu împrumut i se aplică o marjă de ajustare mai mică, în temeiul secțiunii 2, capitolului III, decât activului dat cu împrumut. Ieșirea se calculează prin înmulțirea valorii de piață a activului luat cu împrumut cu diferența dintre rata de ieșire aplicabilă activului dat cu împrumut și rata de ieșire aplicabilă activului luat cu împrumut, determinate în conformitate cu ratele specificate la pct.85-87. În scopul acestui calcul, se aplică o marjă de ajustare de 100 % în cazul activelor care nu se califică drept active lichide.

89. Prin derogare de la pct.88, în cazul în care contrapartea la tranzacția swap pe garanții reale sau la altă tranzacție similară este banca centrală națională, rata de ieșire care se aplică valorii de piață a activului luat cu împrumut este de 0 %. Cu toate acestea, în cazul în care tranzacția este efectuată prin intermediul unei sucursale cu banca centrală a altui stat în care este înregistrată sucursala, se aplică o rată de ieșire de 0 % numai în cazul în care sucursala are același acces la lichiditățile băncii centrale, inclusiv în perioade de criză, ca și băncile înființate în statul respectiv.

90. Prin derogare de la pct.88, pentru tranzacțiile swap pe garanții reale sau alte tranzacții similare pentru care s-ar aplica o rată de ieșire mai mare de 50 % în temeiul pct.88, rata de ieșire care trebuie aplicată la valoarea de piață a activului luat cu împrumut este de 50 % în cazul în care contrapartea este o contraparte eligibilă.

91. Soldurile compensatorii deținute în conturi separate în cadrul regimurilor de protecție a clienților impuse de reglementările statelor străine sunt tratate ca intrări în conformitate cu subsecțiunea 1, secțiunea 3 și sunt excluse din stocul de active lichide.

92. Băncile aplică o rată de ieșire de 100% tuturor obligațiunilor și altor titluri de creanță emise de bancă, cu excepția cazului în care obligațiunea este vândută exclusiv pe piața retail și deținută într-un cont retail, caz în care instrumentelor respective li se poate aplica același tratament ca și categoriei corespunzătoare de depozite retail. Limitările sunt definite astfel încât aceste instrumente să nu poată fi achiziționate și deținute de alte părți decât clienții retail.

93. Băncile aplică o rată de ieșire de 100% deficitului zilnic de rezerve obligatorii.

94. Se consideră că activele luate cu împrumut fără garanții și care ajung la scadență în următoarele 30 de zile fac obiectul unei retrageri integrale, conducând la o ieșire de active lichide de 100 %, cu excepția cazului în care banca deține activele luate cu împrumut, iar activele luate cu împrumut nu fac parte din rezerva sa de lichidități.

95. În sensul prezentei subsecțiuni, „bancă centrală/ națională” înseamnă oricare dintre următoarele:

95.1. Banca Națională a Moldovei;

95.2. banca centrală a altui stat în care banca este înregistrată.

96. În sensul prezentei subsecțiuni, „contraparte eligibilă” înseamnă oricare dintre următoarele:

96.1. administrația centrală, o entitate din sectorul public, o administrație regională sau o autoritate locală din Republica Moldova;

96.2. administrația centrală, o entitate din sectorul public, o administrație regională sau o autoritate locală din alt stat în care banca este înregistrată, pentru tranzacțiile efectuate de respectiva bancă;

96.3. o bancă multilaterală de dezvoltare.

Cu toate acestea, entitățile din sectorul public, administrațiile regionale și autoritățile locale sunt considerate drept contrapărți eligibile doar în cazul în care li se atribuie o pondere a riscului de 20 % sau mai mică în conformitate cu capitolul IV din Regulamentul nr.111/2018, după caz.

Subsecțiunea 7

Ieșirile de lichidități în cadrul unui grup

97. Prin derogare de la subsecțiunea 10, BNM poate autoriza aplicarea unei rate mai scăzute de ieșire pentru facilitățile de credit sau de lichiditate neutilizate, dacă sunt îndeplinite cumulativ condițiile de mai jos:

97.1. există motive să se aștepte o ieșire mai mică chiar și în baza unui scenariu de criză combinat, idiosincratic și legat de piață în general, al furnizorului;

97.2. contrapartea este banca-mamă sau o filială a băncii sau o altă filială a aceleiași bănci-mamă ori este legată de bancă printr-o relație în sensul obligației de întocmire a conturilor consolidate și a unui raport anual consolidat în conformitate cu prevederile Legii contabilității și raportării financiare nr.287/2017;

97.3. cea mai mică rată de ieșire nu se situează sub rata de intrare aplicată de contraparte;

97.4. banca și contrapartea sunt înregistrate în Republica Moldova.

Subsecțiunea 8

Ieșiri suplimentare de lichidități pentru alte produse și servicii

98. Băncile evaluează cu regularitate probabilitatea și volumul potențial al ieșirilor de lichidități în decursul unei perioade de 30 de zile pentru produsele sau serviciile care nu sunt menționate la subsecțiunile 5, 6, 7, 9, 10 și 11 și pe care le oferă sau le sponsorizează sau pe care potențialii cumpărători le-ar considera a fi asociate cu ele. Produsele sau serviciile respective includ, dar nu se limitează la:

98.1. alte obligații de finanțare extrabilanțiere și contingente, inclusiv facilități de finanțare neangajate;

98.2. credite și avansuri neutilizate către contrapărți de tip wholesale;

98.3. credite ipotecare care au fost convenite, dar care nu au fost încă utilizate;

98.4. carduri de credit;

98.5. descoperiri de cont (overdrafts);

98.6. ieșiri de lichidități planificate generate de reînnoirea unor credite retail sau wholesale existente ori de prelungirea unor noi credite retail sau wholesale;

98.7. sume de plătit aferente instrumentelor financiare derivate, altele decât contractele enumerate în anexa nr.1 din Regulamentul nr.114/2018 și instrumentele financiare derivate de credit;

98.8. produse extrabilanțiere aferente finanțării comerțului.

99. Ieșirile menționate la pct.98 se evaluează în ipoteza unui scenariu de criză combinat, legat de specificul băncii – de tip idiosincratic și legat de piață în general, astfel cum se menționează la la secțiunea 2, capitolul I. Pentru evaluarea respectivă, băncile iau în considerare, în special, prejudiciile semnificative aduse reputației lor care ar putea rezulta dacă nu furnizează sprijin de lichiditate unor astfel de produse sau servicii. Băncile, la solicitarea BNM, prezintă acesteia, cel puțin o dată pe an, informații privind respectivele produse și servicii în privința cărora probabilitatea și volumul potențial al ieșirilor de lichidități, menționate la pct.98, sunt semnificative, iar BNM stabilește ieșirile care vor fi alocate. BNM poate stabili o rată de ieșire de până la 5% pentru elementele extrabilanțiere aferente finanțării comerțului, astfel cum este prevăzut în reglementările cu privire la efectul de levier și în anexa nr.1 din Regulamentul nr.111/2018, în baza informației prezentate de către bănci la solicitarea BNM. În cadrul solicitării BNM va înainta cerințe privind modul, forma, perioada, conținutul informațiilor și data - limită de prezentare.

Subsecțiunea 9

Ieșiri suplimentare

100. Garanțiile reale, altele decât numerarul și activele menționate la subsecțiunea 1, secțiunea 2, capitolul II, care sunt furnizate de bancă pentru contractele enumerate în anexa nr.1 la Regulamentul nr.114/2018 și pentru instrumentele financiare derivate de credit, fac obiectul unor ieșiri suplimentare de 20%.

101. Banca calculează și notifică BNM o ieșire suplimentară pentru toate contractele încheiate ale căror condiții contractuale au ca rezultat, în termen de 30 de zile și în urma unei deteriorări semnificative a calității creditului băncii, ieșiri de lichidități suplimentare sau nevoi de garanții reale suplimentare. Banca notifică BNM respectiva ieșire cel târziu la data raportării, în conformitate cu capitolul VI, titlul I. În cazul în care consideră că ieșirea respectivă este semnificativă în raport cu posibilele ieșiri de lichidități ale băncii, BNM solicită băncii să adauge, pentru contractele în cauză, o ieșire suplimentară aferentă nevoilor de garanții reale suplimentare sau ieșirilor de numerar suplimentare care ar rezulta dintr-o deteriorare semnificativă a calității creditului băncii, care să corespundă unei scăderi cu cel puțin trei niveluri a evaluării externe a creditului său. Banca aplică o rată de ieșire de 100 % acestor garanții reale sau ieșiri de numerar suplimentare. Banca revizuieste cu regularitate amploarea acestei deteriorări semnificative, ținând seama de elementele relevante în temeiul contractelor pe care le-a încheiat, și notifică BNM rezultatele analizei sale.

102. Banca adaugă o ieșire suplimentară corespunzătoare nevoilor de garanții reale care ar rezulta din impactul unui scenariu de piață negativ asupra tranzacțiilor cu instrumente financiare derivate ale băncii, în cazul în care acestea sunt semnificative.

Tranzacțiile cu instrumente financiare derivate ale unei bănci sunt considerate semnificative în cazul în care totalul valorilor noționale ale unor astfel de tranzacții a depășit 10% din ieșirile nete de lichidități astfel cum sunt definite la capitolul II, titlul I, în orice moment, în ultimii doi ani.

Pentru scopurile prezentului punct ieșirile nete de lichidități (definite la capitolul II, titlul I) nu includ ieșirile suplimentare de la următorul alineat.

Ieșirea suplimentară este cel mai mare flux absolut net într-un interval de 30 de zile corespunzător garanțiilor reale realizat pe parcursul ultimelor 24 luni înainte de data calculării cerinței de acoperire a necesarului de lichiditate menționate la capitolul III, titlul I. Băncile pot lua în calcul intrările și ieșirile tranzacțiilor cu instrumente financiare derivate pe o bază netă doar în cazul în care acestea sunt efectuate în cadrul aceluiași acord-cadru de compensare. Fluxul absolut net corespunzător garanțiilor reale se bazează atât pe ieșirile, cât și pe intrările efectuate și se calculează la nivelul portofoliului băncii.

103. Ieșirile și intrările așteptate în decursul unei perioade de 30 de zile aferente contractelor enumerate în anexa nr.1 la Regulamentul nr.114/2018 și instrumentelor financiare derivate de credit se iau în considerare pe o bază netă, în conformitate cu subsecțiunea 2, secțiunea 1, capitolul III. În cazul unei ieșiri nete, banca înmulțește rezultatul cu o rată de ieșire de 100 %. Băncile exclud din aceste calcule cerințele de lichiditate care rezultă din aplicarea pct.100, 101 și 102.

104. În cazul în care banca deține o poziție scurtă acoperită de titluri luate cu împrumut negarantate, banca adaugă o ieșire suplimentară corespunzătoare unui procent de 100 % din valoarea de piață a titlurilor sau a altor active vândute în lipsă, cu excepția cazului în care condițiile în care banca le-a împrumutat prevăd restituirea acestora numai după 30 de zile. În cazul în care poziția scurtă este acoperită de o tranzacție de finanțare prin titluri însoțită de o garanție, banca presupune că poziția scurtă va fi menținută pe toată perioada celor 30 de zile și acestea i se va aplica o rată de ieșire de 0 %.

105. Banca adaugă o ieșire suplimentară de 100% corespunzătoare:

105.1. garanțiilor reale excedentare pe care le deține banca, care pot fi oricând solicitate prin contract de către contraparte;

105.2. garanțiilor reale care trebuie să fie furnizate unei contrapărți în termen de 30 de zile;

105.3. garanțiilor reale corespunzând unor active care ar avea calitatea de active lichide în sensul capitolului II, care se pot substitui, fără acordul băncii, unor active corespunzătoare unor active care nu s-ar califica drept active lichide în sensul capitolului II.

106. Depozitele primite cu titlu de garanții reale nu sunt considerate datorii în sensul subsecțiunilor 2, 3, 5, 6 sau 11, ci fac obiectul dispozițiilor de la pct.100-105, după caz. Valoarea

fluxurilor de numerar primite care depășește valoarea fluxurilor de numerar primite cu titlu de garanții reale este considerată drept depozit în conformitate cu subsecțiunile 2, 3, 5, 6 sau 11.

107. În ceea ce privește furnizarea de servicii de tip prime brokerage, în cazul în care o bancă a acoperit vânzările în lipsă ale unui client corelându-le, în intern, cu activele unui alt client, iar activele nu se califică drept active lichide, respectivele tranzacții fac obiectul unei rate de ieșire de 50 % corespunzând obligației contingente.

Subsecțiunea 10

Ieșiri aferente facilităților de credit și de lichiditate

108. În sensul prezentei subsecțiuni, prin facilitate de lichiditate se înțelege orice facilitate de rezervă angajată, neutilizată, care ar fi folosită pentru a refinanța datoriile unui client în situațiile în care respectivul client nu este în măsură să refinanțeze datoria respectivă pe piețele financiare. Valoarea acesteia se calculează ca valoarea datoriei emise de client, încă neachitată și care ajunge la scadență într-o perioadă de 30 de zile și care este acoperită de facilitate. Partea din facilitatea de lichiditate care acoperă o datorie care nu ajunge la scadență într-o perioadă de 30 de zile este exclusă din domeniul de aplicare al definiției facilității. Orice capacitate suplimentară a facilității este tratată ca o facilitate de creditare angajată cu rata de tragere aferentă, astfel cum este prevăzut în prezenta subsecțiune. Facilitățile generale de capital circulant pentru entități corporative (societăți comerciale) nu vor fi clasificate ca facilități de lichiditate, ci ca facilități de credit.

109. Băncile calculează ieșirile pentru facilitățile de credit și de lichiditate prin înmulțirea valorii facilităților de credit și de lichiditate cu ratele de ieșire corespunzătoare, stabilite la pct.110-112. Ieșirile din facilitățile de credit și de lichiditate angajate sunt calculate ca procent din suma maximă care poate fi retrasă în termen de 30 de zile, fără includerea cerințelor de lichiditate care ar fi aplicabile în temeiul subsecțiunii 8 pentru elementele extrabilanțiere aferente finanțării comerțului și fără includerea vreunei garanții reale puse la dispoziția băncii și evaluate în conformitate cu pct.41, cu condiția ca garanția reală să îndeplinească cumulativ condițiile următoare:

109.1. să poată fi reutilizată sau ipotecată de bancă;

109.2. să fie deținută sub formă de active lichide, dar să nu fie contabilizată ca parte din rezerva de lichidități; și

109.3. să nu fie constituită din active emise de contrapartea facilității sau de una dintre entitățile afiliate ale acesteia.

Suma maximă care poate fi retrasă pentru facilități de credit și de lichiditate este stabilită ca fiind suma maximă care ar putea fi retrasă având în vedere propriile obligații ale contrapărții sau având în vedere calendarul predefinit al retragerilor contractuale, care devin scadente într-o perioadă de 30 de zile. Toate elementele menționate se confirmă prin informații relevante.

110. Suma maximă care poate fi retrasă în următoarele 30 de zile din facilitățile de credit angajate neutilizate și din facilitățile de lichiditate angajate neutilizate este înmulțită cu 5% în cazul în care facilitățile se încadrează în clasa de expuneri de tip retail.

111. Suma maximă care poate fi retrasă în termen de 30 de zile din facilitățile de credit angajate neutilizate este înmulțită cu 10% în cazul în care facilitățile în cauză îndeplinesc următoarele condiții:

111.1. nu se încadrează în clasa de expuneri de tip retail;

111.2. au fost furnizate unor clienți care nu sunt clienți financiari, inclusiv societăți nefinanciare, administrații centrale, bănci centrale, bănci de dezvoltare multilaterală și entități din sectorul public;

111.3. nu au fost furnizate în scopul înlocuirii finanțării clientului în situații în care acesta nu își poate acoperi nevoile de finanțare pe piețele financiare.

112. Suma maximă care poate fi retrasă în următoarele 30 de zile din facilitățile de lichiditate angajate neutilizate se înmulțește cu 30%, în cazul în care facilitățile în cauză îndeplinesc condițiile prevăzute la subpct.111.1 și 111.2, și cu 40%, în cazul în care acestea sunt furnizate către societăți pentru investiții personale.

113. Banca înmulțește suma maximă care poate fi retrasă din alte facilități de credit angajate neutilizate și din alte facilități de lichiditate angajate neutilizate într-o perioadă de 30 de zile cu rata de ieșire corespunzătoare, după cum urmează:

113.1. 40% pentru facilitățile de credit și de lichiditate acordate băncilor și pentru facilitățile de credit acordate altor societăți financiare reglementate, inclusiv asigurătorilor și societăților de investiții, OPC-urilor sau fondurilor de investiții cu capital fix;

113.2. 100% pentru facilitățile de credit și de lichiditate acordate clienților financiari, care nu sunt menționate la subpct.113.1 și la pct.108-112.

Subsecțiunea 11

Ieșiri aferente datoriilor și angajamentelor

care nu sunt acoperite de alte dispoziții din prezenta secțiune

114. Băncile aplică o rată de ieșire de 100 % oricărui datorii care devin scadente în termen de 30 de zile, cu excepția datoriilor menționate la subsecțiunea 2-10.

115. În cazul în care totalul tuturor angajamentelor contractuale de extindere a finanțării către clienții nefinanciari în termen de 30 de zile, altele decât angajamentele prevăzute la subsecțiunile 2-10, depășește valoarea intrărilor provenind de la acești clienți nefinanciari calculată în conformitate cu subpct.118.1, valorii în exces (excedentului) i se aplică o rată de ieșire de 100 %. În sensul prezentului punct, conceptul de client nefinanciar include, printre altele, persoane fizice, IMM-uri, societăți comerciale, administrații centrale, bănci multilaterale de dezvoltare și entități din sectorul public și exclude clienții financiari și băncile centrale.

Secțiunea 3

Intrări de lichidități

Subsecțiunea 1

Intrări

116. Intrările de lichidități se evaluează pe parcursul unei perioade de 30 de zile. Acestea includ doar intrările contractuale din expuneri care nu sunt restante și în cazul cărora banca nu are niciun motiv să se aștepte la neîndeplinirea condițiilor contractuale, inclusiv nerambursarea plăților programate în termen de 30 de zile.

117. Băncile aplică o rată de intrare de 100 % intrărilor menționate la pct.116, mai ales următoarelor intrări:

117.1. sumele care urmează să fie primite de la bănci centrale și clienți financiari, cu o scadență reziduală de cel mult 30 de zile;

117.2. sumele care urmează să fie primite din operațiunile de finanțare a comerțului cu o scadență reziduală de cel mult 30 de zile;

117.3. sumele care urmează să fie primite din titlurile care ajung la scadență în termen de 30 de zile;

117.4. sumele care urmează să fie primite din pozițiile în instrumente de capital legate de indici principali, cu condiția să nu se dubleze cu activele lichide. Sumele respective includ sumele datorate prin contract în următoarele 30 de zile, cum ar fi dividendele în numerar provenite de la respectivii indici principali și sumele în numerar care urmează să fie primite, provenite de la respectivele instrumente de capital care au fost vândute, dar nu sunt încă decontate, în cazul în care acestea nu sunt recunoscute drept active lichide în conformitate cu capitolul II.

118. Prin derogare de la pct.117, intrările prevăzute la prezentul punct fac obiectul următoarelor cerințe:

118.1. sumele care urmează să fie primite de la clienți nefinanciari, cu o scadență reziduală de cel mult 30 de zile, cu excepția sumelor care urmează să fie primite de la acești clienți din operațiunile de finanțare a comerțului sau din titlurile de valoare care ajung la scadență, sunt reduse în ceea ce privește plata principalului cu 50 % din valoare. În sensul prezentului subpct., termenul „clienți nefinanciari” are același înțeles ca la pct.115;

118.2. sumele care urmează să fie primite din tranzacții de creditare garantată și operațiuni ajustate la condițiile pieței de capital, astfel cum sunt definite la pct.3 din Regulamentul nr.112/2018, cu o scadență reziduală de cel mult 30 de zile se înmulțesc cu:

118.2.1. 0 % în cazul în care sunt garantate cu active care, indiferent dacă sunt sau nu reutilizate într-o altă tranzacție, se califică, în conformitate cu subsecțiunea 3, secțiunea 1 și subsecțiunea 1, secțiunea 2, capitolul II, drept active lichide din oricare dintre categoriile de active de nivel 1 menționate la subsecțiunea 1, secțiunea 2, capitolul II;

118.2.2. 15 % în cazul în care sunt garantate cu active care, indiferent dacă sunt sau nu reutilizate într-o altă tranzacție, se califică, în conformitate cu subsecțiunea 3, secțiunea 1 și subsecțiunea 2, secțiunea 2, capitolul II, drept active lichide din oricare dintre categoriile de active de nivel 2A menționate la subsecțiunea 2, secțiunea 2, capitolul II;

118.2.3. 50 % în cazul în care sunt garantate cu active care, indiferent dacă sunt sau nu reutilizate într-o altă tranzacție, se califică, în conformitate cu subsecțiunea 3, secțiunea 1 și subsecțiunea 3, secțiunea 2, capitolul II drept active lichide din oricare dintre categoriile de active de nivel 2B menționate la subpct.46.1 sau 46.2;

118.2.4. marja de ajustare minimă procentuală determinată în conformitate cu pct.49 și 50, în cazul în care sunt garantate cu active care, indiferent dacă sunt sau nu reutilizate într-o altă tranzacție, se califică, în conformitate cu subsecțiunea 3, secțiunea 1 și subsecțiunea 4, secțiunea 2, capitolul II, drept acțiuni sau unități deținute în OPC-uri de același nivel ca și activele lichide suport;

118.2.5. 100 % în cazul în care sunt garantate cu active care nu intră sub incidența subpct.118.2.1-118.2.4.

Cu toate acestea, nu se recunoaște nicio intrare de lichidități în cazul în care garanția reală este utilizată de bancă pentru a acoperi o poziție scurtă în conformitate cu pct.104 ultima propoziție;

118.3. sumele care urmează să fie primite din credite în marjă care ajung în mod contractual la scadență în următoarele 30 de zile, a căror garanție este constituită din active nelichide, pot beneficia de o rată de intrare de 50 %. Intrările respective pot fi luate în considerare numai în cazul în care banca nu utilizează, în scopul acoperirii unor poziții scurte, garanțiile reale pe care le-a primit inițial pentru împrumuturile acordate;

118.4. sumele care urmează să fie primite și pe care banca care le deține le tratează în conformitate cu subsecțiunea 5, secțiunea 2, capitolul III se înmulțesc cu o rată de intrare simetrică corespunzătoare. În cazul în care rata corespunzătoare nu poate fi determinată, se aplică o rată de intrare de 5 %;

118.5. tranzacțiile swap pe garanții reale și alte tranzacții similare care sunt scadente în următoarele 30 de zile generează o ieșire în cazul în care activului dat cu împrumut i se aplică o marjă de ajustare mai mică, în temeiul capitolului II, decât activului luat cu împrumut. Intrarea se calculează prin înmulțirea valorii de piață a activului dat cu împrumut cu diferența dintre rata de intrare aplicabilă activului luat cu împrumut și rata de intrare aplicabilă activului dat cu împrumut, în conformitate cu ratele specificate la subpct.118.2. În scopul acestui calcul, se aplică o marjă de ajustare de 100 % în cazul activelor care nu se califică drept active lichide;

118.6. în cazul în care garanția reală obținută prin tranzacții reverse repo, tranzacții de luare cu împrumut de titluri de valoare, tranzacții swap pe garanții reale sau prin alte tranzacții similare care sunt scadente în următoarele 30 de zile este utilizată pentru a acoperi pozițiile scurte care pot fi prelungite după termenul de 30 de zile, banca presupune că respectivele tranzacții reverse repo, tranzacții de luare cu împrumut de titluri de valoare, tranzacții swap pe garanții reale sau alte tranzacții similare vor fi reînnoite și nu vor genera nicio intrare de numerar care să reflecte nevoia sa de a continua să acopere poziția scurtă sau să răscumpere titlurile relevante. Pozițiile scurte includ atât situațiile în care, într-un portofoliu echilibrat, banca a vândut un titlu în lipsă (short selling), în mod direct, în cadrul unei strategii de tranzacționare sau de acoperire, cât și situațiile în care, într-un portofoliu echilibrat, banca a luat cu împrumut un titlu pentru o anumită perioadă de timp și a dat cu împrumut titlul pentru o perioadă mai îndelungată;

118.7. facilitățile de credit sau de lichiditate neutilizate, inclusiv facilitățile de lichiditate angajate și neutilizate de la băncile centrale, și alte angajamente primite, altele decât cele menționate la subsecțiunea 3, nu se iau în considerare ca intrări;

118.8. sumele care urmează să fie primite din titluri emise de bancă sunt luate în considerare pe o bază netă cu o rată de intrare aplicată pe baza ratei de intrare aplicabile activelor-suport în temeiul prezentei subsecțiuni;

118.9. împrumuturile care nu au o dată de expirare contractuală definită se iau în considerare cu o rată de intrare de 20 %, cu condiția ca dispozițiile contractului să-i permită băncii să se retragă din contract sau să ceară plata în termen de 30 de zile.

119. Subpct.118.1 nu se aplică sumelor datorate din tranzacții de creditare garantată și din operațiuni ajustate la condițiile pieței de capital, definite la pct.3 din Regulamentul nr.112/2018, care sunt garantate cu active lichide în conformitate cu capitolul II, astfel cum se menționează la subpct.118.2. Intrările provenite din eliberarea soldurilor deținute în conturi separate în conformitate cu cerințele de reglementare privind protejarea activelor destinate tranzacționării ale clienților sunt luate în calcul în integralitate, cu condiția ca respectivele solduri separate să fie menținute în active lichide, astfel cum sunt definite la capitolul II.

120. Ieșirile și intrările așteptate în decursul unei perioade de 30 de zile aferente contractelor enumerate în anexa nr.1 la Regulamentul nr.114/2018 și instrumentelor financiare derivate de credit se calculează pe o bază netă, în conformitate cu pct.60, și se înmulțesc cu o rată de intrare de 100 % în cazul unei intrări nete de lichidități.

121. Băncile nu iau în considerare oricare intrări care provin din oricare dintre activele lichide menționate la capitolul II, altele decât plățile datorate pentru activele care nu sunt reflectate în valoarea de piață a activului.

122. Băncile nu iau în considerare intrările din nicio nouă obligație asumată.

123. Băncile iau în considerare intrările de lichidități care urmează să fie primite în alte state în care există restricții privind transferul sau care sunt exprimate în valute neconvertibile, numai în măsura în care acestea corespund ieșirilor din alt stat, respectiv în valuta în cauză.

Subsecțiunea 2

Plafon aplicabil intrărilor

124. Băncile limitează recunoașterea intrărilor de lichidități la 75% din totalul ieșirilor de lichidități, astfel cum sunt definite în secțiunea 2, cu excepția cazului în care o anumită intrare face obiectul unei exceptări, astfel cum se prevede la pct.125, 126 și 127.

125. Cu aprobarea prealabilă a BNM, banca poate excepta, în totalitate sau parțial, de la aplicarea plafonului menționat la pct.124, următoarele intrări de lichidități:

125.1. intrările în cazul cărora furnizorul este o bancă-mamă sau o filială a băncii sau o altă filială a aceleiași bănci-mamă ori este legat de bancă printr-o relație în sensul obligației de întocmire a conturilor consolidate și a unui raport anual consolidat în conformitate cu prevederile Legii contabilității și raportării financiare nr.287/2017;

125.2. intrările din depozitele constituite la alte bănci în cadrul unui grup de entități care se califică pentru tratamentul prevăzut la pct.19-22 din Regulamentul nr.111/2018;

125.3. intrările prevăzute la pct.76, inclusiv intrările provenite din împrumuturi legate de creditele ipotecare sau provenite de la o bancă de dezvoltare multilaterală sau de la o entitate din sectorul public pentru care banca a acționat ca intermediar (pass through).

126. Cu aprobarea prealabilă a BNM, băncile specializate pot fi exceptate de la plafonul aplicabil intrărilor atunci când activitățile lor principale sunt leasingul și factoringul, cu excepția activităților descrise la pct.127, și sunt îndeplinite condițiile prevăzute la pct.128.

127. Cu aprobarea prealabilă a BNM, băncile specializate pot face obiectul unui plafon al intrărilor de 90% în cazul în care sunt îndeplinite condițiile prevăzute la pct.128 și activitățile principale ale acestor bănci sunt următoarele:

127.1. finanțările pentru achiziționarea de autovehicule;

127.2. contracte de credit pentru consumatori, astfel cum sunt definite în Legea nr.202 /2013 privind contractele de credit pentru consumatori.

128. Băncile menționate la pct.126 exceptate de la plafonul aplicabil intrărilor și băncile menționate la pct.127 pot aplica un plafon de 90%, cu condiția ca acestea să îndeplinească următoarele condiții:

128.1. activitățile economice prezintă un profil de risc de lichiditate scăzut, ținând cont de următorii factori:

128.1.1. calendarul intrărilor este sincronizat cu cel al ieșirilor;

128.1.2. la nivel individual, banca nu este finanțată în mod semnificativ prin depozite retail;

128.2. la nivel individual, cota pe care o reprezintă activitățile lor principale, astfel cum sunt menționate la pct.126 sau 127, depășește 80% din bilanțul total;

128.3. derogările aferente plafonului aplicabil intrărilor sunt dezvăluite în rapoartele anuale.

129. Excepțiile prevăzute la pct. 125, 126 și 127 sunt aplicate atât la nivel individual, cât și la nivel consolidat, sub rezerva dispozițiilor de la subpct.4.4.

130. Băncile determină valoarea ieșirilor nete de lichidități în cadrul aplicării plafonului intrărilor în conformitate cu formula prevăzută în anexa nr.2 la prezentul regulament.

Subsecțiunea 3

Intrările de lichidități în cadrul unui grup

131. Prin derogare de la subpct.118.7, BNM poate autoriza aplicarea unei rate de intrare mai ridicate pentru facilitățile de credit și de lichiditate neutilizate, atunci când sunt îndeplinite cumulativ condițiile de mai jos:

131.1. există motive să se aștepte o intrare mai mare chiar în baza unui scenariu de criză combinat, idiosincratic și legat de piață în general, al furnizorului;

131.2. contrapartea este banca-mamă sau o filială a băncii sau o altă filială a aceleiași bănci-mamă ori este legată de bancă printr-o relație în sensul obligației de întocmire a conturilor consolidate și a unui raport anual consolidat în conformitate cu prevederile Legii contabilității și raportării financiare nr.287/2017;

131.3. în cazul în care rata de intrare este mai mare de 40%, o rată de ieșire simetrică corespunzătoare este aplicată de către contraparte prin derogare de la subsecțiunea 10, secțiunea 2;

131.4. banca și contrapartea sunt înregistrate în Republica Moldova.

TITLUL III

INDICATORUL DE FINANȚARE STABILĂ NETĂ

Capitolul I

INDICATORUL DE FINANȚARE STABILĂ NETĂ ȘI NORME GENERALE PENTRU CALCULAREA INDICATORULUI DE FINANȚARE STABILĂ NETĂ

Secțiunea 1

Indicatorul de finanțare stabilă netă

132. Cerința de finanțare stabilă prevăzută la capitolul IV, titlul I reprezintă raportul dintre finanțarea stabilă disponibilă a băncii, astfel cum este menționată în capitolul II, și finanțarea stabilă necesară, astfel cum este menționată în capitolul III, exprimat ca procent. Băncile își calculează indicatorul de finanțare stabilă netă în conformitate cu următoarea formulă:

$$\frac{\text{Finanțarea stabilă disponibilă}}{\text{Finanțarea stabilă necesară}} = \text{indicatorul de finanțare stabilă netă (NSFR)(\%)}$$

133. Băncile mențin un indicator de finanțare stabilă netă de cel puțin 100 %, calculat în moneda de raportare pentru toate tranzacțiile, indiferent de moneda de denominare efectivă a acestora.

134. În cazul în care, în orice moment, indicatorul de finanțare stabilă netă al unei bănci a scăzut sub 100 % sau este de așteptat, în mod rezonabil, să scadă sub 100 %, se aplică cerința stabilită la capitolul V din titlul I. Banca urmărește să își restabilească indicatorul de finanțare stabilă netă la nivelul menționat la pct.133. BNM evaluează motivele nerespectării de către bancă a dispozițiilor de la pct.133 înainte de a lua orice măsuri de supraveghere.

135. Băncile își calculează și își monitorizează indicatorul de finanțare stabilă netă în moneda de raportare pentru toate tranzacțiile, indiferent de moneda de denominare efectivă a acestora, și separat pentru tranzacțiile denominate în fiecare dintre monedele care fac obiectul raportării separate în conformitate cu pct.18.

136. Băncile se asigură că distribuirea profilului lor de finanțare în funcție de moneda de denominare este, în general, în corespundere cu distribuirea în funcție de monedă a activelor lor. După caz, BNM poate impune băncilor să restricționeze necorelarea structurii pe monede prin stabilirea unor limite privind procentul din finanțarea stabilă necesară într-o anumită monedă care poate fi acoperit prin finanțarea stabilă disponibilă care nu este denominată în moneda respectivă. Această restricție poate fi aplicată numai pentru o monedă care face obiectul raportării separate în conformitate cu pct.18.

137. Pentru determinarea nivelului oricărei restricții privind necorelarea structurii pe monede care poate fi aplicată în conformitate cu prezenta secțiune, BNM ia în considerare cel puțin următoarele elemente:

137.1. dacă banca are capacitatea:

137.1.1. de a transfera finanțarea stabilă disponibilă de la o monedă la alta și între jurisdicții și entități juridice din cadrul grupului;

137.1.2. de a efectua swapuri pe valută și de a atrage fonduri de pe piețele valutare în orizontul de timp de un an al indicatorului de finanțare stabilă netă;

137.2. impactul variațiilor bruște și adverse ale cursului de schimb asupra pozițiilor necorelate existente și asupra eficacității oricăror acoperiri valutare existente.

138. Orice restricție privind necorelarea structurii pe monede impusă în conformitate cu pct.137 constituie o cerință specifică privind lichiditățile, stabilită ca urmare a evaluărilor și analizelor efectuate în conformitate cu prevederile art.139 alin.(6) din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor.

Secțiunea 2

Calcularea indicatorului de finanțare stabilă netă

139. Cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezentul titlu, băncile iau în considerare activele, pasivele și elementele extrabilanțiere pe bază brută.

140. În scopul calculării indicatorului de finanțare stabilă netă, băncile aplică valorii contabile a activelor, pasivelor și elementelor lor extrabilanțiere factorii de finanțare stabilă corespunzători prevăzuți în capitolele II și III, cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezentul titlu.

141. Băncile nu iau în calcul de două ori finanțarea stabilă necesară și finanțarea stabilă disponibilă.

142. Cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezentul titlu, în cazul în care un element poate fi încadrat în mai mult de o categorie de finanțare stabilă necesară, el este încadrat în categoria de finanțare stabilă necesară care produce cea mai mare finanțare stabilă necesară contractuală pentru elementul în cauză.

Secțiunea 3

Contracte derivate

143. Băncile aplică prezenta secțiune pentru a calcula cuantumul finanțării stabile necesare pentru contractele derivate, astfel cum este menționat în capitolele II și III.

144. Fără a aduce atingere dispozițiilor pct.203 și 204, băncile iau în considerare valoarea justă a pozițiilor pe instrumente financiare derivate pe bază netă atunci când aceste poziții sunt incluse în același set de compensare care îndeplinește cerințele prevăzute la pct.17 din Regulamentul privind efectul de levier pentru bănci, aprobat prin HCE al BNM nr.274/2020 (în continuare Regulamentul nr.274/2020) . Dacă nu este cazul din prima propoziție, băncile iau în considerare valoarea justă a pozițiilor pe instrumente financiare derivate pe bază brută și tratează pozițiile respective pe instrumente financiare derivate ca și cum ar aparține propriului set de compensare în sensul prezentului titlu.

145. În sensul prezentului titlu, „valoarea justă a unui set de compensare” înseamnă suma dintre valorile juste ale tuturor tranzacțiilor incluse într-un set de compensare.

146. Fără a aduce atingere dispozițiilor pct.203 și 204, toate contractele derivate enumerate în anexa nr.1 subpct. 2) lit. a)-e) la Regulamentul nr.114/2018, care implică un schimb complet al cuantumurilor principalului la aceeași dată, se calculează pe bază netă pentru diferitele monede, inclusiv în scopul raportării într-o monedă care face obiectul raportării separate în conformitate cu pct.18, chiar și în cazul în care tranzacțiile respective nu sunt incluse în același set de compensare care îndeplinește cerințele prevăzute la pct.17 din Regulamentul nr.274/2020.

147. Fondurile în numerar primite ca garanții reale pentru diminuarea expunerii unei poziții pe instrumente financiare derivate sunt tratate ca atare și nu ca depozite cărora li se aplică capitolul II.

148. BNM, ca urmare a unei analize, poate decide să renunțe la impactul contractelor cu instrumente financiare derivate asupra calculului indicatorului de finanțare stabilă netă, inclusiv prin stabilirea factorilor de finanțare stabilă necesară și a provizioanelor și pierderilor, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

148.1. respectivele contracte au o scadență reziduală mai mică de șase luni;

148.2. contrapartea este BNM;

148.3. contractele derivate servesc politicii monetare a BNM.

149. În cazul în care o filială care își are sediul central într-un alt stat beneficiază de derogarea menționată la pct.148 în temeiul legislației naționale a statului respectiv care stabilește cerința de finanțare stabilă netă, în vederea consolidării se ia în considerare respectiva derogare prevăzută în legislația națională a acestui stat.

Secțiunea 4

Compensarea tranzacțiilor de creditare garantate și a operațiunilor ajustate la condițiile pieței de capital

150. Activele și pasivele care rezultă din operațiunile de finanțare prin titluri de valoare cu o singură contraparte se calculează pe bază netă, dacă respectivele active și pasive întrunesc condițiile de compensare prevăzute în Regulamentul nr.274/2020.

Secțiunea 5

Active și pasive interdependente

151. Cu aprobarea prealabilă a BNM, băncile pot trata un activ și un pasiv ca fiind interdependente, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

151.1. banca acționează doar ca unitate de tipul „pass-through” pentru a canaliza finanțarea de la pasiv către activul interdependent corespunzător;

151.2. activele și pasivele interdependente individuale pot fi identificate în mod clar și au aceeași valoare a principalului;

151.3. activul și pasivul interdependent au scadențe corelate în mod substanțial, cu o diferență maximă de 20 de zile între scadența activului și cea a pasivului;

151.4. pasivul interdependent a fost solicitat în temeiul unui angajament juridic, de reglementare sau contractual și nu este utilizat pentru a finanța alte active;

151.5. fluxurile plății principalului din activ nu sunt utilizate în alte scopuri decât rambursarea pasivului interdependent;

151.6. contrapărțile pentru fiecare pereche de active și pasive interdependente sunt diferite.

152. Activele și pasivele sunt considerate ca îndeplinind condițiile prevăzute la pct.151 și ca fiind interdependente în cazul în care sunt legate direct de următoarele produse sau servicii:

152.1. facilitățile de credit și de lichiditate care îndeplinesc criteriile stabilite în titlul II pentru băncile care acționează ca simpli intermediari și care nu înregistrează niciun risc de finanțare;

152.2. activitățile de compensare a instrumentelor financiare derivate pentru clienți, dacă banca nu oferă clienților săi garanții privind rezultatele CPC-ului și, prin urmare, nu suportă niciun risc de finanțare.

Secțiunea 6

Tratamentul preferențial în cadrul unui grup

153. Prin derogare de la capitolele II și III, BNM poate autoriza băncile, de la caz la caz, să aplice un factor mai mare de finanțare stabilă disponibilă sau un factor mai mic de finanțare stabilă necesară activelor, datoriilor și facilităților de lichiditate sau de credit angajate, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

153.1. contrapartea este:

153.1.1. banca-mamă sau o filială a băncii;

153.1.2. o altă filială a aceleiași bănci-mamă;

153.1.3. este legată de bancă printr-o relație în sensul obligației de întocmire a conturilor consolidate și a unui raport anual consolidat în conformitate cu prevederile Legii contabilității și raportării financiare nr.287/2017;

153.2. există motive să se preconizeze că datoria sau facilitatea de credit sau de lichiditate angajată care a fost primită de bancă constituie o sursă mai stabilă de finanțare sau că activul sau facilitatea de credit sau de lichiditate angajată care a fost acordată de bancă necesită o finanțare mai puțin stabilă în orizontul de timp de un an al indicatorului de finanțare stabilă netă decât aceeași datorie, același activ sau aceeași facilitate de credit ori de lichiditate primită sau acordată de alte contrapărți;

153.3. contrapartea aplică un factor de finanțare stabilă necesară care este egal sau mai mare decât factorul mai mare de finanțare stabilă disponibilă sau un factor de finanțare stabilă disponibilă care este egal sau mai mic decât factorul mai mic de finanțare stabilă necesară;

153.4. banca și contrapartea sunt stabilite în Republica Moldova.

Capitolul II

FINANȚAREA STABILĂ DISPONIBILĂ

Secțiunea 1

Dispoziții generale

Subsecțiunea 1

Calcularea cuantumului finanțării stabile disponibile

154. Cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezentul capitol, cuantumul finanțării stabile disponibile se calculează înmulțind valoarea contabilă a diferitelor categorii sau tipuri de datorii și a fondurilor proprii cu factorii de finanțare stabilă disponibilă care sunt aplicați în temeiul secțiunii 2. Valoarea totală a finanțării stabile disponibile este suma cuantumurilor ponderate ale datoriilor și fondurilor proprii.

155. Obligațiunile și alte titluri de datorie care sunt emise de bancă, vândute exclusiv pe piața retail și deținute într-un cont retail, pot fi tratate ca aparținând categoriei corespunzătoare de depozite retail. Limitările sunt prevăzute astfel încât respectivele titluri să nu poată fi achiziționate și deținute de alte părți decât clienții retail.

Subsecțiunea 2

Scadența reziduală a unei datorii sau a fondurilor proprii

156. Cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezentul capitol, băncile țin seama de scadența contractuală reziduală a datoriilor lor și a fondurilor lor proprii pentru a stabili factorii de finanțare stabilă disponibilă care trebuie aplicați în temeiul secțiunii 2.

157. Băncile iau în considerare opțiunile existente pentru a determina scadența reziduală a unei datorii sau a fondurilor proprii. Aceasta se realizează pe baza ipotezei că contrapartea va răscumpăra opțiunile „call” cât mai curând posibil. Pentru opțiunile care pot fi exercitate la discreția băncii, băncile și BNM iau în considerare factorii legați de reputație care pot limita capacitatea unei bănci de a nu exercita opțiunea, în special așteptările pieței ca băncile să răscumpere anumite datorii înainte de scadență.

158. Băncile tratează depozitele cu perioade fixe de preaviz în funcție de perioada lor de preaviz și depozitele la termen în funcție de scadența lor reziduală. Prin derogare de la pct.157, băncile nu iau în considerare opțiunile pentru retrageri anticipate, în cazul în care deponentul

trebuie să plătească o penalitate semnificativă pentru retrageri anticipate care au loc în mai puțin de un an, penalitate astfel cum este prevăzută la pct.74, pentru a determina scadența reziduală a depozitelor retail la termen.

159. Pentru a determina factorii de finanțare stabilă disponibilă care trebuie aplicați în temeiul secțiunii 2, băncile tratează orice parte din datorii care are o scadență reziduală de cel puțin un an și care ajunge la scadență în mai puțin de șase luni și orice parte din aceste datorii care are o scadență între șase luni și mai puțin de un an ca având o scadență reziduală de mai puțin de șase luni, respectiv o scadență reziduală cuprinsă între șase luni și mai puțin de un an.

Secțiunea 2

Factorii de finanțare stabilă disponibilă

Subsecțiunea 1

Factorul de finanțare stabilă disponibilă de 0 %

160. Cu excepția cazului în care se prevede altfel la subsecțiunile 2-5, tuturor datoriilor care nu au o scadență stabilită, inclusiv pozițiilor scurte și pozițiilor cu scadență deschisă, li se aplică un factor de finanțare stabilă disponibilă de 0 %, făcând excepție următoarele elemente:

160.1. datoriile privind impozitul amânat, care sunt tratate în conformitate cu cea mai apropiată dată posibilă la care aceste datorii ar putea fi realizate;

160.2. interesele minoritare, care sunt tratate în conformitate cu durata instrumentului.

161. Datoriilor privind impozitul amânat și interesele minoritare, astfel cum sunt menționate la pct.160, li se aplică unul dintre următorii factori:

161.1. 0 %, în cazul în care scadența reziduală efectivă a datoriei privind impozitul amânat sau a interesului minoritar este mai mică de șase luni;

161.2. 50 %, în cazul în care scadența reziduală efectivă a datoriei privind impozitul amânat sau a interesului minoritar este de minimum șase luni, dar mai mică de un an;

161.3. 100 %, în cazul în care scadența reziduală efectivă a datoriei privind impozitul amânat sau a interesului minoritar este de cel puțin un an.

162. Următoarele datorii fac obiectul unui factor de finanțare stabilă disponibilă de 0 %:

162.1. sumele de plătit la data tranzacționării care provin din achiziționarea de instrumente financiare, de valute și de mărfuri, care se preconizează că vor fi decontate în ciclul sau perioada standard de decontare care este tipică pentru bursa relevantă sau pentru tipul de tranzacții în cauză sau în cazul cărora decontarea nu a fost realizată, dar se preconizează totuși că va fi realizată;

162.2. pasivele care sunt clasificate ca fiind interdependente de active în conformitate cu secțiunea 5 din capitolul I;

162.3. datoriile cu o scadență reziduală mai mică de șase luni furnizate de:

162.3.1. BNM;

162.3.2. BCE sau banca centrală a unui alt stat;

162.3.3. clienții financiari;

162.4. orice altă datorie și element sau instrument de capital care nu sunt menționate la subsecțiunea 2-5.

163. Băncile aplică un factor de finanțare stabilă disponibilă de 0 % valorii absolute a diferenței, în cazul în care aceasta este negativă, dintre suma valorilor juste din cadrul tuturor seturilor de compensare cu o valoare justă pozitivă și suma valorilor juste din cadrul tuturor seturilor de compensare cu o valoare justă negativă, calculate în conformitate cu secțiunea 3, capitolul I.

164. Următoarele norme se aplică în ceea ce privește calculul menționat la pct.163:

164.1. marja de variație primită de bănci de la contrapărțile lor se deduce din valoarea justă a unui set de compensare cu valoare justă pozitivă în cazul în care garanțiile reale primite ca marjă de variație se califică drept active de nivel 1, în temeiul titlului II, și în cazul în care băncile sunt abilitate din punct de vedere juridic și sunt în măsură din punct de vedere operațional să reutilizeze garanțiile reale respective;

164.2. întreaga marjă de variație furnizată de bănci în favoarea contrapărților lor se deduce din valoarea justă a unui set de compensare cu valoare justă negativă.

Subsecțiunea 2

Factorul de finanțare stabilă disponibilă de 50 %

165. Următoarele datorii fac obiectul unui factor de finanțare stabilă disponibilă de 50 %:

165.1. depozitele primite care îndeplinesc criteriile pentru depozitele operaționale prevăzute în subsecțiunea 5, secțiunea 2, capitolul III, titlul II;

165.2. datoriile cu o scadență reziduală mai mică de un an furnizate de:

165.2.1. administrația publică centrală a Republicii Moldova sau administrația centrală a unui alt stat;

165.2.2. administrația regională sau autoritățile locale ale Republicii Moldova sau ale unui alt stat;

165.2.3. entități din sectorul public din Republica Moldova sau dintr-un alt stat;

165.2.4. băncile de dezvoltare multilaterală și de organizațiile internaționale menționate la pct.46 și, respectiv, la pct.47 din Regulamentul nr.111/2018;

165.2.5. clienții care sunt societăți nefinanciare;

165.2.6. societățile pentru investiții personale și clienții care sunt brokeri de depozite, în măsura în care datoriile respective nu se încadrează la subpct. 165.1;

165.3. datoriile cu o scadență contractuală reziduală de minimum șase luni dar mai mică de un an care sunt furnizate de:

165.3.1. BNM;

165.3.2. BCE sau banca centrală a unui alt stat;

165.3.3. clienții financiari;

165.4. orice altă datorie cu o scadență reziduală de minimum șase luni, dar mai mică de un an, care nu este menționată la subsecțiunea 3-5.

Subsecțiunea 3

Factorul de finanțare stabilă disponibilă de 90 %

166. Depozitelor retail la vedere, depozitelor retail cu perioadă fixă de preaviz mai mică de un an și depozitelor retail la termen cu o scadență reziduală mai mică de un an care îndeplinesc criteriile relevante pentru alte depozite retail prevăzute în subsecțiunea 3, secțiunea 2, capitolul III, titlul II li se aplică un factor de finanțare stabilă disponibilă de 90 %.

Subsecțiunea 4

Factorul de finanțare stabilă disponibilă de 95 %

167. Depozitelor retail la vedere, depozitelor retail cu perioadă fixă de preaviz mai mică de un an și depozitelor retail la termen cu o scadență reziduală mai mică de un an care îndeplinesc criteriile relevante pentru depozitele retail stabile prevăzute în subsecțiunea 2, secțiunea 2, capitolul III, titlul II li se aplică un factor de finanțare stabilă disponibilă de 95 %.

Subsecțiunea 5

Factorul de finanțare stabilă disponibilă de 100 %

168. Următoarele datorii și următoarele elemente și instrumente de capital fac obiectul unui factor de finanțare stabilă disponibilă de 100 %:

168.1. elementele de fonduri proprii de nivel 1 de bază ale băncii înainte de aplicarea ajustărilor prevăzute la pct.26-29 din Regulamentul cu privire la fondurile proprii ale băncilor și cerințele de capital, aprobat prin HCE al BNM nr.109/2018 (în continuare – Regulamentul nr.109/2018), a deducerilor în temeiul pct.30 din Regulamentul nr.109/2018 și a derogărilor și alternativelor prevăzute la pct.63-67 și pct.126 din Regulamentul nr.109/2018;

168.2. elementele de fonduri proprii de nivel 1 suplimentar ale băncii înainte de deducerea elementelor menționate la pct.87 din Regulamentul nr.109/2018 și înainte de a li se aplica pct.126 din Regulamentul nr.109/2018, excluzând orice instrument cu opțiuni explicite sau încorporate care, dacă ar fi exercitate, ar reduce scadența reziduală efectivă la mai puțin de un an;

168.3. elementele de fonduri proprii de nivel 2 ale băncii, înainte de deducerile menționate la pct.100 din Regulamentul nr.109/2018 și înaintea aplicării pct.126 din Regulamentul nr.109/2018, care au o scadență reziduală de cel puțin un an, excluzând orice instrument cu opțiuni explicite sau încorporate care, dacă ar fi exercitate, ar reduce scadența reziduală efectivă la mai puțin de un an;

168.4. orice alt instrument de capital al băncii care are o scadență reziduală de cel puțin un an, excluzând orice instrument cu opțiuni explicite sau încorporate care, dacă ar fi exercitate, ar reduce scadența reziduală efectivă la mai puțin de un an;

168.5. orice alt împrumut și datorie garantată și negarantată cu o scadență reziduală de cel puțin un an, inclusiv depozitele la termen, cu excepția cazului în care se prevede altfel la subsecțiunile 1-4.

CAPITOLUL III FINANȚAREA STABILĂ NECESARĂ

Secțiunea 1

Dispoziții generale

Subsecțiunea 1

Calcularea cuantumului finanțării stabile obligatorii necesare

169. Cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezentul capitol, cuantumul finanțării stabile necesare se calculează înmulțind valoarea contabilă a diferitelor categorii sau tipuri de active și a elementelor extrabilanțiere cu factorii de finanțare stabilă necesară care trebuie aplicați în temeiul secțiunii 2. Valoarea totală a finanțării stabile necesare este suma cuantumurilor ponderate ale activelor și elementelor extrabilanțiere.

170. Activele pe care băncile le-au luat cu împrumut, inclusiv în cadrul operațiunilor de finanțare prin titluri de valoare, sunt excluse de la calculul cuantumului finanțării stabile necesare în cazul în care aceste active sunt contabilizate în bilanțul băncii, iar banca nu deține activele în calitate de beneficiar efectiv.

171. Activele pe care băncile le-au luat cu împrumut, inclusiv în cadrul operațiunilor de finanțare prin titluri de valoare, fac obiectul factorilor de finanțare stabilă necesară care trebuie aplicați în temeiul secțiunii 2 în cazul în care aceste active nu sunt contabilizate în bilanțul băncii, dar banca deține activele în calitate de beneficiar efectiv.

172. Activele pe care băncile le-au dat cu împrumut, inclusiv în cadrul operațiunilor de finanțare prin titluri de valoare pe care banca le deține în calitate de beneficiar efectiv, sunt considerate ca fiind active grevate de sarcini în sensul prezentului capitol și fac obiectul factorilor de finanțare stabilă necesară care trebuie aplicați în temeiul secțiunii 2, chiar dacă activele nu rămân în bilanțul băncii. În caz contrar, astfel de active sunt excluse de la calculul cuantumului finanțării stabile necesare.

173. Activele care sunt grevate de sarcini cu o scadență reziduală de cel puțin șase luni sunt atribuite fie factorului de finanțare stabilă necesară care ar fi aplicat în temeiul secțiunii 2 activelor respective dacă ar fi negrevate de sarcini, fie factorului de finanțare stabilă necesară care este în general aplicabil activelor grevate respective, oricare dintre factori este mai mare. Același lucru se întâmplă în cazul în care scadența reziduală a activelor grevate de sarcini este mai scurtă decât scadența reziduală a tranzacției care a generat grevarea de sarcini.

174. Activele din a căror perioadă a grevării de sarcini au mai rămas mai puțin de șase luni fac obiectul factorilor de finanțare stabilă necesară care trebuie aplicați, în temeiul secțiunii 2, aceluiași active dacă ar fi negrevate de sarcini.

175. În cazul în care o bancă reutilizează sau gajează din nou un activ care a fost luat cu împrumut, inclusiv în cadrul unor operațiuni de finanțare prin titluri de valoare, iar activul respectiv este contabilizat în afara bilanțului, tranzacția în legătură cu care acest activ a fost luat cu împrumut este considerată grevată de sarcini cu condiția ca tranzacția să nu poată ajunge la scadență fără ca banca să returneze activul luat cu împrumut.

176. În sensul prezentului capitol următoarele active sunt considerate a fi negrevate de sarcini:

176.1. activele dintr-un portofoliu (pool) care pot fi utilizate imediat ca garanții reale pentru obținerea de finanțare suplimentară în cadrul liniilor de credit angajate sau, atunci când portofoliul (pool-ul) este administrat de o bancă centrală, al liniilor de credit neangajate, dar încă nefinanțate, care se află la dispoziția băncii. Băncile presupun că activele din portofoliu sunt grevate de sarcini în ordinea crescătoare a gradului de lichiditate pe baza clasificării lichidității în temeiul capitolului II, titlul II, începând cu activele neeligibile pentru rezerva de lichidități;

176.2. activele pe care banca le-a primit ca garanții reale pentru diminuarea riscului de credit în cadrul unor tranzacții de creditare garantate, de finanțare garantată sau de schimb de garanții reale și pe care banca le poate înstrăina.

177. În cazul operațiunilor non-standard, temporare, efectuate de BNM, BCE sau de banca unui alt stat în vederea îndeplinirii mandatului acesteia într-o perioadă de criză financiară la nivelul întregii piețe sau în circumstanțe macroeconomice excepționale, următoarele active pot beneficia de un factor redus de finanțare stabilă necesară:

177.1. prin derogare de la subpct.198.6 și de la subpct.202.1, activele grevate de sarcini pentru operațiunile menționate în prezentul punct,

177.2. prin derogare de la subpct.198.4.1 și 198.4.2, subpct.200.2 și subpct.201.3, sumele rezultate din operațiunile menționate în prezentul punct.

178. BNM stabilește factorul de finanțare stabilă necesară care trebuie aplicat activelor menționate la pct. 177. Pentru activele grevate de sarcini, astfel cum sunt menționate la subpct.177.1, factorul de finanțare stabilă necesară care trebuie aplicat nu este mai mic decât factorul de finanțare stabilă necesară care s-ar aplica în temeiul secțiunii 2 activelor respective dacă ar fi negrevate de sarcini.

179. Atunci când se aplică un factor redus de finanțare stabilă necesară în conformitate cu pct.178, BNM monitorizează îndeaproape impactul factorului redus asupra pozițiilor de finanțare stabilă ale băncilor și ia măsuri de supraveghere adecvate, atunci când este necesar.

180. Pentru a evita dubla contabilizare, băncile exclud din alte părți ale calculului cuantumului finanțării stabile necesare în conformitate cu prezentul capitol activele care sunt asociate cu garanțiile reale recunoscute drept marjă de variație furnizată în conformitate cu subpct.164.2 și cu subpct.204.2, drept marjă inițială furnizată sau drept contribuție la fondul de garantare al unei CPC în conformitate cu subpct.201.1 și 201.2.

181. Băncile includ în calculul cuantumului finanțării stabile necesare instrumentele financiare, valutele și mărfurile pentru care a fost executat un ordin de cumpărare. Băncile exclud din calculul cuantumului finanțării stabile necesare instrumentele financiare, valutele și mărfurile pentru care a fost executat un ordin de vânzare, cu condiția ca astfel de tranzacții să nu fie reflectate drept instrumente derivate sau tranzacții de finanțare garantată în bilanțul băncilor și ca tranzacțiile respective să fie reflectate în bilanțul băncilor atunci când sunt decontate.

182. BNM poate stabili factorii de finanțare stabilă necesară care trebuie aplicați expunerilor extrabilanțiere care nu sunt menționate în prezentul capitol, pentru a se asigura că băncile dețin un cuantum adecvat de finanțare stabilă disponibilă pentru partea din aceste expuneri care se preconizează că va avea nevoie de finanțare în orizontul de timp de un an al indicatorului de finanțare stabilă netă. Pentru a stabili acești factori, BNM ia în considerare, în special, prejudiciile semnificative care ar putea fi aduse reputației băncii dacă nu s-ar furniza finanțarea respectivă.

Subsecțiunea 2

Scadența reziduală a unui activ

183. Cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezentul capitol, băncile țin seama de scadența contractuală reziduală a activelor și a tranzacțiilor lor extrabilanțiere atunci când stabilesc factorii de finanțare stabilă necesară care trebuie aplicați activelor și tranzacțiilor lor extrabilanțiere în temeiul secțiunii 2.

184. Activele care reprezintă instrumente financiare derivate extrabursiere sunt tratate de bănci în conformitate cu expunerile-suport ale acestora. Băncile aplică, totuși, acestor active factori mai mari de finanțare stabilă necesară, în funcție de perioada de grevare cu sarcini care urmează să fie stabilită de BNM, care analizează dacă banca poate să cedeze sau să facă schimb de astfel de

active în mod liber și durata datoriilor către clienții băncilor la care se referă această cerință de separare.

185. Atunci când calculează scadența reziduală a unui activ, băncile iau în considerare opțiunile, plecând de la ipoteza că emitentul sau contrapartea va exercita orice opțiune de a prelungi scadența unui activ. Pentru opțiunile care pot fi exercitate la discreția băncii, banca și BNM iau în considerare factorii legați de reputație care pot limita capacitatea băncii de a nu exercita opțiunea, în special așteptările pieței și ale clienților ca banca să prelungească scadența anumitor active la data scadenței.

186. Pentru a determina factorii de finanțare stabilă necesară care trebuie aplicați în conformitate cu secțiunea 2, pentru amortizarea împrumuturilor cu o scadență contractuală reziduală de cel puțin un an, orice parte care ajunge la scadență în mai puțin de șase luni și orice parte care are o scadență între șase luni și mai puțin de un an este tratată ca având o scadență reziduală de mai puțin de șase luni, respectiv o scadență reziduală cuprinsă între șase luni și mai puțin de un an.

Secțiunea 2

Factorii de finanțare stabilă necesară

Subsecțiunea 1

Factorul de finanțare stabilă necesară de 0 %

187. Următoarelor active li se aplică un factor de finanțare stabilă necesară de 0 %:

187.1. activele negrevate de sarcini cu un nivel ridicat de calitate care sunt eligibile ca active lichide de nivel 1 în temeiul capitolului II, titlul II, indiferent de conformitatea acestora cu cerințele operaționale prevăzute în respectivul capitol;

187.2. acțiunile sau unitățile deținute în OPC-uri negrevate de sarcini care sunt eligibile pentru o ajustare de 0 % pentru calculul indicatorului de acoperire a necesarului de lichiditate în temeiul capitolului II, titlul II, indiferent de conformitatea acestora cu cerințele operaționale și cu cerințele privind compoziția rezervei de lichidități prevăzute în respectivul capitol;

187.3. toate rezervele băncilor deținute la BNM, BCE sau la banca centrală a unui alt stat, inclusiv rezervele obligatorii și rezervele excedentare;

187.4. toate creanțele față de BNM, BCE sau față de banca centrală a unui alt stat care au o scadență reziduală de mai puțin de șase luni;

187.5. sumele de primit la data tranzacționării care provin din vânzarea de instrumente financiare, valute sau mărfuri care se preconizează că vor fi decontate în ciclul standard sau perioada standard de decontare care este tipică pentru bursa relevantă sau pentru tipul de tranzacție în cauză sau în cazul cărora decontarea nu a fost executată, dar se preconizează totuși că va fi executată;

187.6. activele care sunt clasificate ca fiind interdependente de pasive în conformitate cu secțiunea 5, capitolul I;

187.7. sumele datorate din operațiuni de finanțare prin titluri de valoare cu clienți financiari, în cazul în care aceste operațiuni au o scadență reziduală mai mică de șase luni, în cazul în care sumele datorate respective sunt garantate cu active care se califică drept active de nivel 1 în temeiul capitolului II, titlul II și în cazul în care banca ar fi abilitată din punct de vedere juridic și ar fi în măsură din punct de vedere operațional să reutilizeze activele respective pentru toată durata tranzacției.

188. Băncile iau în considerare sumele datorate menționate la subpct.187.7 pe o bază netă în cazul în care se aplică secțiunea 4, capitolul I.

189. Prin derogare de la subpct.187.3, BNM poate decide să aplice un factor mai mare de finanțare stabilă necesară rezervelor obligatorii, ținând seama, în special, de măsura în care există cerințe privind rezervele pe un orizont de un an și, prin urmare, necesită o finanțare stabilă asociată.

190. Pentru filialele care își au sediul central într-un alt stat în care rezervelor obligatorii la banca centrală li se aplică un factor mai mare de finanțare stabilă necesară în temeiul cerinței de finanțare stabilă netă prevăzute în legislația națională a statului respectiv, respectivul factor de finanțare stabilă necesară mai mare este luat în considerare în vederea consolidării.

Subsecțiunea 2

Factorul de finanțare stabilă necesară de 5 %

191. Următoarele active și elemente extrabilanțiere fac obiectul unui factor de finanțare stabilă necesară de 5 %:

191.1. acțiunile sau unitățile deținute în OPC-uri negrevate de sarcini care sunt eligibile pentru o ajustare de 5 % pentru calculul indicatorului de acoperire a necesarului de lichiditate în conformitate cu capitolul II, titlul II, indiferent de conformitatea acestora cu cerințele operaționale și cu cerințele privind compoziția rezervei de lichidități, astfel cum sunt prevăzute în capitolul II, titlul II;

191.2. sumele datorate din operațiuni de finanțare prin titluri de valoare cu clienți financiari, în cazul în care tranzacțiile respective au o scadență reziduală mai mică de șase luni, altele decât cele menționate la subpct.187.7;

191.3. partea neutilizată din facilitățile de credit și lichiditate angajate, în temeiul capitolului III, titlul II;

191.4. produsele extrabilanțiere aferente finanțării comerțului menționate în anexa nr.1 la Regulamentul nr.111/2018 cu o scadență reziduală mai mică de șase luni.

192. Băncile iau în considerare sumele datorate menționate la subpct.191.2 pe o bază netă în cazul în care se aplică secțiunea 4, capitolul I.

193. Pentru toate seturile de compensare a contractelor derivate, băncile aplică un factor de finanțare stabilă necesară de 5 % la valoarea absolută a valorii juste a acestor seturi de compensare a contractelor derivate, incluzând orice garanție furnizată, în cazul în care seturile de compensare respective au o valoare justă negativă. În sensul prezentului punct, băncile determină valoarea justă ca valoarea brută a oricăror garanții depuse sau plăți de decontare și încasărilor legate de modificări ale prețului de piață ale unor astfel de contracte.

Subsecțiunea 3

Factorul de finanțare stabilă necesară de 7,5 %

194. Produsele extrabilanțiere aferente finanțării comerțului menționate în anexa nr.1 la Regulamentul nr.111/2018 care au o scadență reziduală de cel puțin șase luni, dar mai mică de un an fac obiectul unui factor de finanțare stabilă necesară de 7,5 %.

Subsecțiunea 4

Factorul de finanțare stabilă necesară de 10 %

195. Următoarele active și elemente extrabilanțiere fac obiectul unui factor de finanțare stabilă necesară de 10 %:

195.1. sumele datorate din tranzacții cu clienți financiari care au o scadență reziduală mai mică de șase luni, altele decât cele menționate la subpct.187.7 și la subpct.191.2;

195.2. produsele din bilanț aferente finanțării comerțului cu o scadență reziduală mai mică de șase luni;

195.3. produsele extrabilanțiere aferente finanțării comerțului menționate în anexa nr.1 la Regulamentul nr.111/2018 cu o scadență reziduală de cel puțin un an.

Subsecțiunea 5

Factorul de finanțare stabilă necesară de 15 %

196. Activelor negrevate de sarcini eligibile drept active de nivel 2A în temeiul capitolului II din titlul II li se aplică un factor de finanțare stabilă necesară de 15 %, indiferent de conformitatea acestora cu cerințele operaționale și cu cerințele privind compoziția rezervei de lichidități, astfel cum sunt prevăzute în titlul respectiv.

Subsecțiunea 6

Factorul de finanțare stabilă necesară de 20 %

197. Acțiunilor sau unităților la OPC-uri negrevate de sarcini care sunt eligibile pentru o ajustare de 20 % pentru calculul indicatorului de acoperire a necesarului de lichiditate în conformitate cu capitolul II din titlul II li se aplică un factor de finanțare stabilă necesară de 20 %, indiferent de conformitatea acestora cu cerințele operaționale și cu cerințele privind compoziția rezervei de lichidități, astfel cum sunt prevăzute în respectivul titlu.

Subsecțiunea 7

Factorul de finanțare stabilă necesară de 50 %

198. Următoarelor active li se aplică un factor de finanțare stabilă necesară de 50 %:

198.1. activele negrevate de sarcini care sunt eligibile drept active de nivel 2B în temeiul capitolului II din titlul II, indiferent de conformitatea acestora cu cerințele operaționale și cu cerințele privind compoziția rezervei de lichidități, astfel cum sunt prevăzute în respectivul titlu;

198.2. depozitele deținute de bancă la o altă societate financiară nebancaară care îndeplinesc criteriile pentru depozitele operaționale prevăzute în capitolului III din titlul II;

198.3. sumele datorate din tranzacții cu o scadență reziduală mai mică de un an cu:

198.3.1. administrația publică centrală a Republicii Moldova sau administrația centrală a unui alt stat;

198.3.2. administrația regională sau autoritățile locale din Republica Moldova sau dintr-un alt stat;

198.3.3. entitățile din sectorul public dintr-un alt stat;

198.3.4. băncile de dezvoltare multilaterală menționate la secțiunea 4, capitolul IV din Regulamentul nr.111/2018 și organizațiile internaționale menționate la secțiunea 5, capitolul IV din Regulamentul nr.111/2018;

198.3.5. societăți nefinanciare, clienți retail și IMM-uri;

198.3.6. societățile pentru investiții personale și clienții care sunt brokeri de depozite, în măsura în care activele respective nu se încadrează la subpct.198.2;

198.4. sumele datorate din tranzacții cu o scadență reziduală de cel puțin șase luni, dar mai puțin de un an cu:

198.4.1. BNM;

198.4.2. BCE sau banca centrală a unui alt stat;

198.4.3. clienții financiari;

198.5. produsele din bilanț aferente finanțării comerțului cu o scadență reziduală de cel puțin șase luni, dar mai mică de un an;

198.6. activele grevate de sarcini pentru o scadență reziduală de cel puțin șase luni, dar mai mică de un an, cu excepția cazului în care acestor active li s-ar atribui un factor mai mare de finanțare stabilă necesară în conformitate cu pct.199-204 dacă acestea ar fi negrevate de sarcini, caz în care se aplică factorul de finanțare stabilă necesară mai mare care s-ar aplica activelor respective dacă acestea ar fi negrevate de sarcini;

198.7. orice alt activ cu o scadență reziduală mai mică de un an, cu excepția cazului în care se specifică altfel la pct.187-197.

Subsecțiunea 8

Factorul de finanțare stabilă necesară de 55 %

199. Acțiunilor sau unităților deținute în OPC-uri negrevate de sarcini care sunt eligibile pentru o ajustare de 55 % pentru calculul indicatorului de acoperire a necesarului de lichiditate în conformitate cu capitolul II, titlul II li se aplică un factor de finanțare stabilă necesară de 55 %, indiferent de conformitatea acestora cu cerințele operaționale și cu cerințele privind compoziția rezervei de lichidități, astfel cum sunt prevăzute în respectivul titlu.

Subsecțiunea 9

Factorul de finanțare stabilă necesară de 65 %

200. Următoarelor active li se aplică un factor de finanțare stabilă necesară de 65 %:

200.1. împrumuturile negrevate de sarcini garantate cu ipotecă asupra bunurilor imobile locative sau împrumuturile locative negrevate de sarcini garantate integral de un furnizor de protecție eligibil menționat la pct.36 din Regulamentul nr.112/2018 cu o scadență reziduală de cel puțin un an, cu condiția ca aceste împrumuturi să primească o pondere de risc de maximum 50 % în conformitate cu secțiunea 12, capitolul IV din Regulamentul nr.111/2018;

200.2. împrumuturile negrevate de sarcini cu o scadență reziduală de cel puțin un an, cu excepția împrumuturilor acordate clienților financiari și a împrumuturilor menționate la pct.187-197, cu condiția ca aceste împrumuturi să primească o pondere de risc de maximum 50 % în conformitate cu secțiunea 12, capitolul IV din Regulamentul nr.111/2018.

Subsecțiunea 10

Factorul de finanțare stabilă necesară de 85 %

201. Următoarele active și elemente extrabilanțiere fac obiectul unui factor de finanțare stabilă necesară de 85 %:

201.1. orice activ și element extrabilanțier, inclusiv numerar, furnizat ca marjă inițială pentru contracte derivate, cu excepția cazului în care activului respectiv i s-ar atribui un factor mai mare de finanțare stabilă necesară în conformitate cu subsecțiunea 11 dacă ar fi negrevat de sarcini, caz în care se aplică factorul de finanțare stabilă necesară mai mare care s-ar aplica activului respectiv dacă acesta ar fi negrevat de sarcini;

201.2. orice activ și element extrabilanțier, inclusiv numerar, furnizat drept contribuții la fondul de garantare al unei CPC, cu excepția cazului în care acestuia i s-ar atribui un factor mai mare de finanțare stabilă necesară în conformitate cu subsecțiunea 11 dacă ar fi negrevat de sarcini, caz în care se aplică factorul de finanțare stabilă necesară mai mare care trebuie aplicat activului negrevat de sarcini;

201.3. împrumuturile negrevate de sarcini cu o scadență reziduală de cel puțin un an, cu excepția împrumuturilor acordate clienților financiari și a împrumuturilor menționate la pct. 187-200, care nu sunt restante de mai mult de 90 de zile și care primesc o pondere de risc de peste 50 % în conformitate cu capitolul IV din Regulamentul nr.111/2018;

201.4. produsele din bilanț aferente finanțării comerțului cu o scadență reziduală de cel puțin un an;

201.5. titlurile de valoare negrevate de sarcini cu o scadență reziduală de cel puțin un an care nu sunt în stare de nerambursare în conformitate cu prevederile secțiunii 3, capitolului III din Regulamentul nr.111/2018 și care nu sunt eligibile drept active lichide în temeiul titlului II;

201.6. titlurile de capital tranzacționate la bursă negrevate de sarcini care nu sunt eligibile drept active de nivel 2B în temeiul titlului II;

201.7. mărfurile tranzacționate fizic, inclusiv aurul, cu excepția instrumentelor financiare derivate pe mărfuri.

Subsecțiunea 11

Factorul de finanțare stabilă necesară de 100 %

202. Următoarelor active li se aplică un factor de finanțare stabilă necesară de 100 %:

202.1. cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezenta secțiune, orice activ grevat de sarcini cu o scadență reziduală de cel puțin un an;

202.2. orice activ, în afara celor menționate la pct. 187-201, inclusiv împrumuturile către clienți financiari cu o scadență contractuală reziduală de cel puțin un an, expunerile neperformante, elementele deduse din fondurile proprii, activele fixe, titlurile de capital netranzacționate la bursă, interesul reținut, activele aferente asigurărilor, titlurile de valoare aflate în stare de nerambursare.

203. Băncile aplică un factor de finanțare stabilă necesară de 100 % diferenței, în cazul în care aceasta este pozitivă, dintre suma valorilor juste din cadrul tuturor seturilor de compensare cu o valoare justă pozitivă și suma valorilor juste din cadrul tuturor seturilor de compensare cu o valoare justă negativă, calculate în conformitate cu secțiunea 3, capitolul I.

204. Următoarele norme se aplică în ceea ce privește calculul menționat la pct.203:

204.1. marja de variație primită de bănci de la contrapărțile lor se deduce din valoarea justă a unui set de compensare cu valoare justă pozitivă în cazul în care garanțiile reale primite ca marjă de variație se califică drept active de nivel 1, în temeiul titlului I, și în cazul în care băncile sunt abilitate din punct de vedere juridic și sunt în măsură din punct de vedere operațional să reutilizeze garanțiile reale respective;

204.2. întreaga marjă de variație furnizată de bănci în favoarea contrapărților lor se deduce din valoarea justă a unui set de compensare cu valoare justă negativă.

TITLUL IV

PROCEDURA DE EMITERE DE CĂTRE BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI A APROBĂRILOR PREALABILE, DEROGĂRILOR, APROBĂRILOR ȘI AUTORIZĂRILOR

Capitolul I

Acordarea aprobărilor prealabile

205. Prezentul capitol se aplică aprobărilor prealabile emise de către BNM potrivit pct.76, 125, 126 , 127 și 151. Pentru eliberarea aprobării prealabile banca înaintează către BNM o cerere la care se anexează documentele și informațiile care confirmă îndeplinirea de către bancă a condițiilor stabilite la punctele respective.

206. Cererea, precum și documentele și informațiile menționate la pct.205 se prezintă la BNM în limba română și se semnează de către persoana împuternicită de bancă.

207. În cazul în care documentele și/sau informațiile specificate la pct.205 nu corespund pct.205 și 206, BNM înștiințează în scris banca despre acest fapt în termen de 5 zile lucrătoare de la data depunerii cererii. Banca, în termen de 10 zile lucrătoare de la data recepționării scrisorii BNM, completează și prezintă la BNM documentele și/sau informațiile care lipsesc.

208. În cazul în care banca nu completează în termenul prevăzut la pct.207 setul de documente și informații, BNM informează banca despre încetarea procedurii administrative în termen de 3 zile lucrătoare de la expirarea termenului acordat.

209. În termen de 60 de zile lucrătoare de la data primirii setului complet de documente și informații în conformitate cu prezentul capitol, BNM eliberează aprobarea prealabilă corespunzătoare sau respinge cererea, informând în scris banca despre decizia sa. Dacă este necesară o examinare suplimentară sau este nevoie de mai mult timp pentru prelucrarea informațiilor și documentelor, termenul poate fi prelungit cu cel mult 30 de zile lucrătoare, cu notificarea băncii.

210. În cazul în care documentele și informațiile prezentate conform prezentul capitol sunt insuficiente pentru a lua o decizie cu privire la cererea de aprobare prealabilă în contextul pct.205, BNM este în drept să solicite prezentarea documentelor și a informațiilor suplimentare.

211. Banca este obligată să prezinte informațiile și documentele suplimentare în termenul indicat de BNM, perioadă pe parcursul căreia termenul prevăzut la pct.209 se suspendă.

212. În caz de respingere a cererii pentru obținerea aprobării prealabile, se vor indica temeiurile în baza cărora se respinge cererea. Drept temei de respingere a cererii pentru obținerea aprobării prealabile a BNM sunt considerate următoarele:

212.1. neîndeplinirea condițiilor stabilite pentru obținerea aprobării prealabile respective, după caz și/sau

212.2. prezentarea la BNM a informației eronate, neautentice și/sau contradictorii;

212.3. neprezentarea documentelor și informațiilor care confirmă întrunirea de către bancă a condițiilor stabilite pentru obținerea aprobării prealabile respective.

213. Banca este în drept să aplice prevederile stabilite în aprobările prealabile începând cu data eliberării aprobării prealabile.

Capitolul II

Acordarea aprobărilor, derogărilor și impunerea condițiilor mai stricte

214. În cadrul procesului de supraveghere, BNM poate acorda aprobări, derogări și impune condiții mai stricte în cazurile prevăzute la pct.13, 31, subpct.35.3, pct. 51, 101, 148 și 189.

215. În cazul în care BNM inițiază una din procedurile menționate la pct.214, aceasta informează în scris banca despre acest fapt în termen de 3 zile lucrătoare de la data inițierii procedurii, după caz și la necesitate solicită prezentarea informațiilor și a documentelor relevante care confirmă că banca îndeplinește cerințele stabilite în prezentul regulament.

216. Informația și documentele solicitate se prezintă în limba română și se semnează de către persoana împuternicită de bancă.

217. Prevederile aferente procedurii prevăzute la pct.207-213 se aplică în mod corespunzător.

Capitolul III

Acordarea autorizațiilor

218. Autorizațiile se acordă în contextul pct. 97, 131 și 153 atât la solicitarea băncii, cât și la inițiativa BNM în cadrul controalelor din oficiu și/sau pe teren.

219. Prevederile aferente procedurii prevăzute la capitolul I, respectiv capitolul II se aplică în mod corespunzător.

Anexa nr.1
la Regulamentul privind lichiditatea

Formule pentru determinarea componenței rezervei de lichidități

1. Banca utilizează formulele prevăzute în prezenta anexă pentru a determina componența rezervei sale de lichidități, în conformitate cu subsecțiunea 2, secțiunea 1, capitolul II din titlul II.

2. Calcularea rezervei de lichidități: începând cu data calculării, rezerva de lichidități a băncii este egală cu:

(a) valoarea activelor de nivel 1; plus

(b) valoarea activelor de nivel 2A; plus

(c) valoarea activelor de nivel 2B;

minus valoarea cea mai mică dintre:

(d) suma dintre (a), (b) și (c); sau

(e) “valoarea excedentului de active lichide” calculată în conformitate cu pct.3 și 4 din prezenta anexă.

3. Valoarea „excedentului de active lichide”: această valoare este formată din componentele definite mai jos:

(a) valoarea ajustată a activelor de nivel 1, care este egală cu valoarea – după aplicarea marjelor de ajustare – a tuturor activelor lichide de nivel 1, care ar fi deținute de bancă în momentul închiderii oricărei tranzacții de finanțare garantate, tranzacții de creditare garantate sau tranzacții swap pe garanții reale care ajunge la scadență în termen de 30 de zile de la data calculării și în

cadrul căreia banca și contrapartea fac schimb de active lichide pe cel puțin un segment al tranzacției;

(b) valoarea ajustată a activelor de nivel 2A, care este egală cu valoarea - după aplicarea marjelor de ajustare - a tuturor activelor de nivel 2A care ar fi deținute de bancă în momentul încheierii oricărei tranzacții de finanțare garantate, tranzacții de creditare garantate sau tranzacții swap pe garanții reale care ajunge la scadență într-o perioadă de 30 de zile de la data calculării și în cadrul căreia banca și contrapartea fac schimb de active lichide pe cel puțin un segment al tranzacției; și

(c) valoarea ajustată a activelor de nivel 2B, care este egală cu valoarea - după aplicarea marjelor de ajustare - a tuturor activelor de nivel 2B care ar fi deținute de bancă în momentul încheierii oricărei tranzacții de finanțare garantate, tranzacții de creditare garantate sau tranzacții swap pe garanții reale care ajunge la scadență într-o perioadă de 30 de zile de la data calculării și în cadrul căreia banca și contrapartea fac schimb de active lichide pe cel puțin un segment al tranzacției.

4. Calcularea “valorii excedentului de active lichide”: această valoare este egală cu:

- (a) valoarea ajustată a activelor de nivel 1; plus
 - (b) valoarea ajustată a activelor de nivel 2A; plus
 - (c) valoarea ajustată a activelor de nivel 2B;
- minus valoarea cea mai mică dintre:
- (d) suma dintre (a), (b) și (c);
 - (e) 100/60 înmulțit cu (a);
 - (f) 100/85 înmulțit cu suma dintre (a) și (b).

Anexa nr.2
la Regulamentul privind lichiditatea

Formulă pentru calcularea ieșirilor nete de lichidități

NLO (Net liquidity outflow) = ieșiri nete de lichidități

TO (Total outflows) = totalul ieșirilor

TI (Total inflows) = totalul intrărilor

FEI (Fully exempted inflows) = intrări exceptate integral

IHC (Inflows subject to higher cap) = intrări care fac obiectul unui plafon mai ridicat, și anume de 90% din ieșiri

IC (Inflows subject to cap) = intrări care fac obiectul unui plafon de 75% din ieșiri

Ieșirile nete de lichidități sunt egale cu totalul ieșirilor minus reducerea pentru intrările exceptate integral minus reducerea pentru intrările care fac obiectul plafonului de 90% minus reducerea pentru intrările care fac obiectul plafonului de 75%.

$$NLO = TO - \min(FEI, TO) - \min(IHC, 0,9 * \max(TO - FEI, 0)) - \min(IC, 0,75 * \max(TO - FEI - IHC/0,9, 0))$$